

ROMANOS

Pauloa bikaronaki ida athi kapapirani Roma sidaji kaija'arini vakadiania

Pauloa bikaronaki ida athi Roma sidajia

1 ¹Hovani Paulo oniki ho. Cristo kahunai abono ho. Jesus athi avaadahaoniva abono ho. Deus hora nagathogathovini, hora ani'iki ho, hora karonara kaimoni ija'ari vaibavi ipohikia, va'ora oakanamonionira kaimoni monina jahakia.

²Bo'dakari Deus va'ora nava'isohijora'iki adani athi namoniva abono kohana monina jahakia, oniani ida Deus athi-ra vanajirivini hi'ia. Deus athi kapapirania hoja'bo'da'iki ida vaathi jiriki.

³Vakadivarani hijoraki ada Jesus Cristo. Akadika'da'di ada Deus kaisai. Ija'ari hi'ina namithaki ada Deus kaisai. Kidi'arahoda okhananavaki ada arabo kaka'da'dini Davi kohana oniki. ⁴Deus kahojai jahaka'oakia kahojaiki ada Jesus. Deua binanokia'ihini ida danona arafiaki Jesus kania bianahoki'iki ada abinina naothinia, oniani ida Deus kaisai hina aogavini hija.

⁵Jesus Cristo hora anivini hiki hora honariara kaimoni, monina oavaadahaonivini kidimoni. Deus hora nagathogathovini hi'iki vahoariha vahararana athi oavaadahaonivini, bada oni'aja kaimoni ida kidibadani. Binofiki ida arabo hahavi kaija'arini Jesus varani hina-ra vakajari'daravini, vavakajokavini, athi vanaabavini jaboni.

⁶A'onivani Roma sidaji kaija'arini, Deus a'onira nofiki jaboni a'oni. A'onira nagathogatho'iki ada, Jesus Cristo kani avihija kaimoni, ⁷oniani ida a'onira okajirihivini hija. Roma sidajia avahojaki avakadimoni hida oathi. Deus a'onira nakaidivaki a'oni, a'onira kaboai'iki ada, kidija'ari avihija kaimoni.

Vara va'ora oni'aki adani akadiabi'i Deus, akadika'da'di Jesus Cristo khama a'onira vakajoamorara kaimoni, a'onira vano'aki adani jaboni va'i jahajahania.

Pauloa vara bini'aki ada Deus

⁸Hari. A'onira onava'isohi'imidiavini hiki hida kodivarani Deu-ra vara oni'avini hiki. Jesus Cristo hora kakodiavini mani ida Deu-ra khai oni'avini hija. Khai oni'abakhiaki ida a'onira kajoamorajahakivini. Arabo ipohiki kaija'arinia vakamitha'iki ida Jesu-ra avavakajjoka'avini kavaranahi afojahaki, oniani ida khai hora ni'aja.

⁹Deus kodiva'ibodivarani hahavi-ra ogaki, biogaki hida kodivarani ka'oa hini vara a'onira oni'avini hiki. Khaii onina vani Deus kabadania okabadanija, vara oavani'aonivini hiki ida Deus kaisai monina jahaki, ija'aria vakamithaja kaimoni. Deua biogaki ida kidiania varani avihini-ra vara ovani'avini, ni-a'onira oakava'i'birinipa'itxiki.

¹⁰Onofiki ida avakadiania ookhana. Ni-okaaboka'iaki kaho. Deu-ra okanikhariavini hiki ida hora kakodiavini okaikahija kaimoni avakadiania. Deus ookhana-ra nofihi; onofihi jaboni. ¹¹Onofikarahoki ida a'onira onokivini, a'onira okajoamoraja kaimoni, Ma'onahai Jahaki a'onira no'aja kaimoni kidi'ogahaia, danoja kaimoni ida avajari'darini.

¹²Kodivarani hiki Ma'onahai Jahaki haria kakodiavini ariabono aakajoamorakhamavini. Avajari'darini-ra onadanovini hiki ida niha ninini Deu-ra ovakajjokavini. A'onivani jaboni, ojarid'arina-ra avanadanovini hiki ida niha ninini Deu-ra avavakajjokavini.

¹³Oigamina, avarigavini onofiki ida a'onira onavanavanahavini-ra okaijo'abakhiavini. Nahina namithaki ookhana-ra nadabaki afobakhia. Onofiki ida Jesus monina jahakia okavaranina avakadiania Jesus kania vaabono gahinai vanihara kaimoni adani Jesu-ra aviga'iariki. Nimania hida kodibadani ibavi ipohikia judeus kaija'ari vihiriki vakadiania.

¹⁴Jesus hora kajoamora'avini mani ida homaina hora naadahaja ija'ari hahavi vakadiania, joima vihiki, joima vihiriki-ra vara va'ora oni'aja kaimoni. Ija'ari papira-ra ogaki, ija'ari papira-ra ogariki vihiki-ra vara va'ora oni'aja kaimoni. ¹⁵Oniaroa, onofijahakiki ida avakadiania Jesus monina jahaki-ra vara ovani'avini Roma sidaji kaija'arinia mitha vani'aja kaimoni.

Jesus monina jahaki varani hini

¹⁶Ni-okaipahiki ida Jesus monina jahaki. Deua binanokiaki ida danona, va'ora akava'ijoahahavira kaimoni adani ija'ari monina jahaki vakaijokani vihiki. Va'ora akava'ijoamidiaki adani judeus kaija'ari, naothinia va'ora akava'ijoaki adani judeus kaija'ari vihiriki jaboni.

¹⁷Deus haria nanamithavini hiki ida monina jahaki niha ninini akadimahi-ra nasohika'oavini viaha. Ija'ari Jesu-ra vakaijokaha'oadahaki, ni-bikava'ipahiniki ida bivakaijokavini, oniani ida kidimahi nasohika'oani hija Deus viaha. Nimania bana hida Deus athi kapapirani athini:

“Deua bikapoariki ida ija'ari vaikaijokana hiki,
 kidimahi sohika'oani
 bikahiki ida,
 oniani ida kidimahi
 anokhomiriki-ra
 vahojavini hija.”

Ija'ari hahavi hojai Deua bivajaharikia vakahojaiki

¹⁸Hari. Deus nama hojafia binanokiaki ida ihamahina. Bikaihamahiki ida hojai asohiriki ija'ari kahojai hiki, va'i bodini vara nini jahariki hiki, oniani ida hojai asohiriki abosini-ra karonavini hija bana. Ija'ari hojai jaharikia kahojaini mani ida vahoariha Deus ka'oa hina-ra avigavini-ra vanadabavini hija.

¹⁹Deus ija'ari hahavi-ra nanokiahivini hiki afojahaki ida hojana, jahana, danona, ogahana hiki. Ovari ka'oa va'ora nanokiahi'aha. Ija'aria biogavini kaba'i bikajonihi, oniani ida Deus nahina jahariki-ra karonavini hija bana.

²⁰Deus hahavi-ra namonahavini kari binanokiajahaki'ihini ida kidihojai nokiariki niha ninini. Nokia'ihini ida Deus danona mahi hahavi anokhomiriki-ra vahojavini. Nokiai jaboni ida Deus kahojai jahani niha ninini. Ija'ari Deus kamonahi-ra vada ni'ahi; Deus kahojai niha ninini-ra ogahi. Ka'oa hirihini ida ija'ari athini Deu-ra ogaravini-ra kahivini. Kidiamonahi vada bini'ahi; biogaha.

²¹Ija'ari Deus hojana-ra ogavini kaba'i, ni-Deu-ra ni'aki:

—Ivani kodiDeus i, idanoki i, ira ovajahaki i. Ovajahaki jaboni ida nahina hahavi jahaki hora ino'avini hiki, ijahaki i kodimoni

ihini — ni-nikia kavaraniki. Va'ihariki fori hiki ida ija'ari. Ni-asohiki ida kidiva'ibodivarani. Kidiva'ibodivarani asohirini mani ida bakibakinia adahaki fori nihani hija.

²²Ogahai abono hini-ra kahi'imarinihi ida ija'ari, va'ihariki fori hi'oamanija ida. ²³Ni-bikanamasiviki ada Deus ka'oa hokihaha'oadahaki. Deus amovana vani ida bikanamasivija. Ija'aria binamonaha'iki ida deus amovana afohanana. Ni-ija'ari hokihaha'oadahaki, kaba'i binamonahaki ida Deus amovana makhira nokiana fori hiki. Deus amovana hoariha igitha raboki nokiani fori hiki. Deus amovana hoariha igitha adahaki nokiani fori hiki. Deus amovana hoariha makha, kasi'i kihiki kanokiana fori hiki. Binamonahavini naothinia bikanamasivikarahoki ida kidiamonahi, kidideus hini bikahiki ida afohanana.

²⁴Makhira va'ihariki fori hi'ina mani ida Deua biarakhavini hija, bada bini'aja kaimoni ida badani karamonavahaki bikava'inofinofiki. Makhira vaabono vakanabadanihakhamavini badani kaipahivahakia jaboni. ²⁵Avakanaabosikhama'iki ada Deus ka'oa hina, deus amovana ka'oa hirikia. Ija'aria bikavaihinikaki ida. Bikanamasiviki ida Deus kamonahi kidideus hini. Ni-bikanamasiviki ada hahavi namonahava abono, kidiDeus hina. Asohiki ida ija'ari hahavi Deu-ra vakanamasivivini varani jahakia vara vavani'avini kidiania mahi hahavi. Nimania hida binofiki.

²⁶Ija'ari Deus ka'oa hina-ra akanabosikhamakia deus amovana, oniani ida Deus ija'ari-ra arakhavini hija, bada bini'aja kaimoni ida va'ini bodinia bikava'inofinofiki. Kaipahivahaki ida badani binofiki. Gamo jaboni bikava'ipahiniki ida kidimakhira-ra vi'omavini. Gamo hoariha vani ida bivi'omaja. Ni-asohipa'itxiki ida gamo hoariha-ra kanabadanihavini.

²⁷Niki jaboni ida makhira kahojai. Bikava'ipahiniki ida hojai asohiki kidigamo-ra vi'omavini. Siho akaha'diki fori hiki ida makhira va'i bodinia bikava'inofinofiki hojai kaipahivahaki. Makhira makhira hoariha-ra vi'omavini-ra nofiki. Makhira vaabono vakanabadanihakhamaki. Kaipahivahaki ida vakadihojai, oniani ida vakadihojai jahariki abosinia va'ora vagahinahija imai 'banania.

²⁸Ija'aria ni-binofiki ida Deus varani hina ka'oa hini-ra ogavini, oniani ida va'i bodini vara nini asohirikia Deua biva'ahavini hija. Ija'aria ni-bikaabokajanaki ida bikava'ibodivaranijahakivini, oniani ida badani bada ni'avaharikia kanabadanini hija.

²⁹Ji'biniki fori hiki ida kidimahi hojai asohirikia. Ija'aria bivajahaki ida hojai jahariki Deua bikaramonaki. Aakabajahinofiki ida ija'ari. Jahari kabadania va'ini binahonariahivini. Akaraganahinofiki ida ija'ari. Kaabiniki jaboni ida ija'ari. Ija'ari abononi akanaathidanoararikhamaki. Korijanahi abono ida ija'ari. Bikava'ibodivaranibakhiaki ida hoariha-ra niha ni'ani'avini binajahariharivini. Ija'ari athii masini-ra akanarafarakhamaki.

³⁰Ija'ari abononi kanavaranihakhamavini korijanahi kavaranihia. Ija'aria binofipa'itxiriha ada Deus. Ija'aria bina'damo'damoki ida hoariha. Ija'ari oniani ka'oa abononi nofivini arafiaki, abononi vaboraborahaki. Bikava'ibodivaranibakhiaki ida badani jaharika'oaki ja'dini bada bini'aja kaimoni. Ija'ari kidiamia, kidiabi'i vihiki vaathi-ra kamithariki. ³¹Makhira kidigamo hiriki khama vaabono vakavi'omakhamaki. Binava'iponi'imariniki ida hoariha. Ija'aria ni-binakaidivaki ida ija'ari hoariha, ni-biva'adiki, ni-biakariakaki.

³²Vakhanimanira adani ija'ari hahavi Deu-ra vanofiriki. Deus kava'isohihi jirikia bivava'isohihijoraki ida abinini asohini ija'ari hojai nikia kahojaiki. Asohiki ida ija'ari kidihojai jahariki abosini-ra gathanivini. Biogavini kaba'i ida Deus kakaabanahi athini, asia binofiki ida kidihojai asohirikia kahojaini. Bivajahaki ida hoariha nikia kahojaiki jaboni.

Deua bikaronaki bana ida hojai jahariki abosini

2 ¹A'onivani, kodivaranira-ra mitha avani'aki, hari'a vanofi bana ida hoariha kidihojai asohiriki abosini-ra gathanivini. Hojai asohirikia avakahojaiki jaboni a'oni, oniani ida nikia avakavaranini-ra anasohirija. Ni-asohiki ida ija'ari niki-ra nofivini, oniani ida a'onira okaabanivini hija. A'onivani jaboni avakadihojai hiki ida kidihojai fori hiki. Avnofiki vahabini ida avakadihojai asohiriki abosini-ra avagathanivini jaboni.

²Aogaki ida asohini Deus ija'ari kahojai-ra naabosivini. Ovaria biogaki ida ija'ari vakadihojai abosini binasohija kaimoni. ³Ivani, kodivaranira-ra mitha ini'aki, inofiki ida hoariha kidihojai asohiriki abosini-ra gathanivini. Ivani jaboni bada ini'aki ida kidihojai fori hiki. Ia'aihotaki iabono ivanihamanija, igathaniria kaimoni ida kadahojai asohiriki abosini?

⁴Ikava'ibodivaraniria koda ida Deus kahojai jahaki ija'ari-ra nakaidivavini. Ni-jorakia bikaronaki ida hojai jahariki abosini.

Binokhaki ida ija'ari kidihojai asohiriki-ra kava'ipahinika'oavini. Iogaria koda ida Deus ira va'adivini, ira bananivini-ra nofivini, kadahojai asohiriki-ra ikava'ipahinika'oavini.

⁵Imorobohariki fori ihi'oamanija. Ni-inofiki ida hojai asohiriki-ra ikava'ipahinivini. Vajaforia iana'ba'diki ida abosini, igathaniki kaimoni. Deus ija'ari kahojai-ra naabosivini kamahini ija'ari hahavi-ra va'ora nanokiahivini hiki ida hojai jahariki-ra kaihamahivini, binasohika'oaja kaimoni ida ija'ari hahavi vakadihojai abosini. ⁶Deua binaabosiki bana ida ija'ari hahavi vakadihojai, vakadivarani, vakadibadani hiki.

⁷Hari. Ija'ari hoariha bada bini'abakhiaki ida badani jahaki. Binofiki ida Deus kahojai jahakia kahojaini. Binofiki ida jaboni Deua kidihojai sohika'oani bikahivini. Binofiki jaboni ida kidimahi ihimirini. Deua bino'aki bana ida ija'ari kidimahi ja'dini anokhomirikia kidiania.

⁸Hari. Ija'ari vahoariha vani adani vakadihojai jahariki abosini-ra vagathanira bana. Va'oaniani ka'oa vaabono vanofivini arafiaki. Vakajoniki ida Deus athi-ra vanaabavini, oniani ida hojai jaharika'oaki kani-ra avanikhavini hija. Deua bikaronaki bana ida nahina jahariki va'ora kaihamahivini hiki kaimoni.

⁹Ija'ari hahavi Jahari kahojai vakahojaiika vakamithaki bana ida vava'i rogo inini karaho, imai 'banani hiki Ibavi Jaharika'oakia. Judeus kaija'ari hojai asohirikia vakahojaiika va'oaniaro imidia vakamithaki ida vaimana 'banani. Judeus kaija'ari vihiriki maina vakamithaki ida jaboni.

¹⁰Hari. Oniaroa, Deua binaabosiki ida bana ija'ari hojai jahakia kahojaiika afohanana. Deua bino'aki bana ida ija'ari afohanana danona, vagana, ogahana, kidihojai jahaki hikia. Deua kidimahi jahani bikahiki ida ija'ari vahoariha vaviaha. Va'i jahajahania bino'aki jaboni ida. Deus va'ora naabosiki bana adani judeus kaija'ari hojai jahakia vakahojaiika va'oaniaro imidia. Naothinia judeus kaija'ari vihiriki maina-ra va'ora naabosiki bana adani. ¹¹Asohi'oamanija ida ija'ari hahavi kahojai abosini afohanana. Abosihi asohika'oakia gahinaki bana ida ija'ari afohanana.

¹²Judeus kaija'ari vihirikia ni-vavahojaki ida Deus kava'isohihi jiriki Moisés kohana-ra nava'isohi'bo'davini hi'iki. Hojai asohiriki-ra vanamonahavini mani ida va'ora anakamadaja, oniani ida Deus kania va'ora nakaikahirija. Judeus kaija'ari vani adani

Deus kava'isohihi jiriki-ra vavahojara. Hojai asohiriki-ra vanamonahavini mani ida va'ora anakamadaja, oniani ida Deus kania va'ora nakaikahirija. Vagathaniki bana ida vakadihojai abosini Deus kava'isohihi jiriki va'ora kaabanijoravini hi'iki.

¹³Deua bikapoariki ida ija'ari kidiva'isohihi jiriki naabani hiki, kidimahi sohika'oani Deua bikahiki. Ni-Deua bikapoariki ida ija'ari kidiva'isohihi kamithani hiki, binaabaravini oadani.

¹⁴Judeus kaija'ari vihirikia avigaravini kaba'i ida Deus kava'isohihi jiriki, ija'ari vahoarahanana bada vani'aki ida hojai jahaki va'isohihi jirikia bivava'isohihiki. Vavajahaki ida hojai jahakia vakahojaina. Bada vani'aki ida hojai jahaki vava'i bodinia, oniani ka'oa va'ora nava'isohiki, avigaravini kaba'i ida Deus kava'isohihi jiriki.

¹⁵Deua biobai'iki ida kidiva'isohihi ija'ari va'ini bodinia. Ija'ari hojai Deua bivajahakia kahojaini mani ida Deus kava'isohihi va'ini bodinia hojani-ra aogavini hija. Ija'ari va'ini kaabanahahani haria nanokiahivini hiki jaboni hida va'isohihi va'ini bodinia hojani varani hini sohini. Va'ini kaabanahahania binava'isohibakhiaki ida ija'ari kidihojai hana hini asohini hana hini asohirini.

¹⁶Nimania hida moni jahaki vara ovani'abakhia'iki vahoariha vakamithaki kaimoni. Kodivarani hida hojai abosini kamahini niha ninini bana. Jesus Cristoa binanamithahahaviki bana ida ija'ari hahavi vakadiva'ibodivarani ahojaki, hana hini asohiki, hana hini asohiriki, oniania Deua bivahonariahiki ida va'i bodini vara nini abosini ija'ari vakadiania afohanana.

Judeus kaija'aria vavahojaki ida Deus kava'isohihi jiriki

¹⁷A'onivani judeus kaija'ari a'oni. Avaabononi avavaboraborahaki a'oni judeus kaija'ari avihinia. Avavakaijokaki ida Deus kava'isohihi jiriki. Avaabononi avavaboraborahaki a'oni Deus ka'oa-ra avarigavinia avakadiDeus hina. ¹⁸Avarigaki ida hojai Deua binofikia avakahojaini. Deus kava'isohihi jirikia avaabononi avaka'ojomo'ivini mani ida hojai asohiki-ra avanagathogathovini-ra avarigavini-ra avakahivini hija.

¹⁹Avaabononi avani'avini:

—Kamaodorohaki fori hiki ida ija'ari Deu-ra ogariki. Harivani aogaki ida kamaodorohaki-ra avasohivini. Harivani mahi vagani fori arihiki hari. Vahoariha Deu-ra avigariki vani adani bakibakiki

fori hikia vaadahara. Aogaki ida hagihia vaviaha anavagavini — avakhaniki a'oni.

²⁰—Harivani va'ora aka'ojomo'iki adani avigahariki. Isai ka'ojomo'iva abono arihiki hari jaboni. Deus kava'isohihi jiriki-ra avahojavini mani ida haria anigahihahavija, ka'oa hiki hida akadi'ogahai — avakhaniki a'oni. Avakadiboraborahi oamani ida.

²¹Ivani, vahoariha-ra va'ora ika'ojomo'iki i, ni-jahapa'itxiki ida iabono ika'ojomo'iravini. Hari. Vahoariha-ra va'ora ini'aki i:

—Hari'a bana vabo'dia — iniki i. Ni-jahapa'itxiki ida va'ora ikaabanivini kaba'i, ibo'diani.

²²Vahoariha-ra va'ora ini'aki i:

—Hari'a bana hoariha kagamo-ra vavi'oma — iniki i. Ni-jahapa'itxiki ida va'ora ikaabanivini kaba'i, kadagamo hiriki-ra ivi'omavini jaboni. Inihi jaboni:

—Okaramonaki ida deus amovana — iniki i. Ni-jahapa'itxiki ida nahina-ra ibo'diavini deus amovana-ra vakavaihinikavini kagorani bodinia.

²³Iabononi ivaboraborahaki i Deus kava'isohihi jiriki-ra ivahojavinia, kaba'i Deus va'i-ra ianaipahihivini hiki ida va'isohihi jiriki-ra inaabaravini.

²⁴Hojaki hida athii Deus athi kapapirania:

“Judeus kaija'ari vihirikia vanokibakhiaki ida judeus kaija'ari vakadihojai jahariki,
oniani ida varani jaharikia
Deu-ra vakanavaranihavini hija.”

Niki ida athii.

²⁵Judeus kaija'ari Deus kava'isohihi jiriki-ra naabaha; jahahi ida siikosida karajomihi-ra vahojavini. Siikosida karajomihi-ra vahojariki fori hiki ada judeus kaija'ari Deus kava'isohihi jiriki-ra naabariki.

²⁶Judeus kaija'ari vihirikia vavahojarihi ida siikosida karajomihi. Vavahojaravini kaba'i, Deus kava'isohihi jiriki-ra vanaabaha; siikosida karajomihi-ra vavahojaki fori vihina Deus va'ora kahia.

²⁷Oniaroa judeus kaija'ari vihiriki va'ora vani'aki bana adani judeus kaija'ari:

—Harivani, siikosida karajomihia akarajomirina kaba'i, anaabaki ida Deus kava'isohihi aoga'iki. Jahaki bana ida Deus a'onira nahina jaharikia arakhavini. Avarigavini kaba'i ida va'isohihi

jiriki, ni-avanaabaki. Siikosida karajomihia avakarajomini kaba'i, ni-avanaabaki ida Deua binofiki, oniani bana ida avakadihojai asohiriki abosini-ra avagathanivini-ra najahaja — vakhaniki bana adani judeus kaija'ari vihiriki.

²⁸Judeus kaija'ari siikosida karajomihia vakarajomina mani ida Deus kaija'ari va'ora nihaja. Makhira Deus kava'isohihi jiriki-ra naabavini mani ida judeus kaija'ari ka'oa nihana hija. Judeus kaija'aria bivahojavini kaba'i ida siikosida karajomihia asafia, Deus athi-ra naabarihi; ni-judeus kaija'ari ka'oa hiki. Ni-Deus kaija'ari hiraha ada. Ni-nahina kaimoni asafi namania hojai ida rajomi.

²⁹Ni-judeus kaija'ari vanamitharonisiagaki hahavi judeus kaija'ari ka'oa vihiki. Judeus kaija'ari ka'oa hikia bivahojaki ida siikosida karajomihia fori hiki va'i bodinia. Deus kaija'ari ka'oa ada. Ni-va'isohihi jirikia bikaabokaki ida makhira va'i bodini-ra karajomivini, bikava'ipahinika'ojaja kaimoni ida hojai asohiriki. Ma'onahai Jahaki vania bikarajomija ida makhira va'i bodini siikosida karajomihia fori hikia. Deus vania khai bini'aja ida ija'ari rajomi ka'oa hini-ra vahojaki va'ini bodinia. Ni-ija'ari vahoariha khai vani'aki.

Asohika'oaki ida Deus kahojai

3 ¹Hari. Vara ovani'aki ida judeus kaija'ari vihikia vavahojaki, judeus kaija'ari vihirikia ni-vavahojaki. Judeus kaija'aria vavahojaki ida siikosida karajomihia. Va'ora kakodiamanija ida rajomi Deus viaha?

²Ha'a. Jaha'oamanija ida judeus kaija'ari arihina. Avahojaki ida nahina ipohiki, vavahojarihi. Judeus kaija'ari avikhananavaki va'oaniaro miro'a Deus va'ora nava'isohi'imidiavini hiki ida athi, avakadava'aja kaimoni ida athi jiriki.

³Judeus kaija'ari vaipohikia vakava'ipahinivini kaba'i ida Deus va'ora no'avini hi'iki, ni-Deua bikava'ipahinipa'itxi'iki ida athi va'ora nava'isohijoravini hi'iki. ⁴Korijanahia vakavarantina kaba'i adani ija'ari hahavi, Deus vani ada ka'oa hihaha'oadahara. Ovaria bada bini'aki ida va'ora nava'isohijoravini hi'iki athi.

Deus athi kapapirania hojai hida Deus varani hina pitani:

“Deus, vara inini vani

ija'ari hahavia avigaja ida iathini ka'oa hini.

Ija'aria vanofivini kaba'i

ida ira avakaraganahavini,
ni-nahina jahariki-ra
vakaragaki.

Asohika'oaki ida kadahojai.”

Nihi ida athi Deus athi kapapirania hojaki.

⁵Makhaniriki avavanihamanija ida hojai jaharika'oaki, nokiajahakija kaimoni ida Deus kahojai jahani arafiaki? Joma bakibakinia binanokiajahakiki ida boviri vagana. Onivani fori hija ida akadihojai jahariki Deus kahojai asohika'oaki-ra nanokiajahakivini. Jahamanija koda ida badani jaharikia akabadanina, vahoariha vakaabokaja kaimoni ida Deus kabadani asohiki-ra vanokivini?

Iniani. Asohirihida hida varani. Asohiriki avavanihamanija koda ida Deus ija'ari-ra jaharikia arakhavini, kidihojai jahariki abosini kaimoni hini? Ija'ari Deu-ra ogariki kavaranani fori hiki hida na'dohi.

⁶Asohi'oamanija ida Deus ija'ari hahavi kahojai jahariki abosini-ra karonavini vakadiania. Asohika'oarara vaha ada Deus; ni-bikaabokaki ida hojai asohiriki abosini-ra nasohivini.

⁷Kodi'ojomo'ihini athini hirihida athii: Korijanahia okavaranibakhiana ija'aria vanokijahakihini ida Deus jahana, vagana ka'oa hini, oniani ida Deu-ra oakodiaki fori hora nihaja. Kodihojai asohiriki Deu-ra kakodiahi; ni-asohiki ida hora arakhavini nahina jaharikia kodihojai jahariki abosini hini. Kodivaranani hija vaha; ni-asohipa'itxiki vaha hida oathi. Ni-nikia okavaranirihini.

⁸Jahamanija koda hida varani nikia akavaranina: Hojai jaharikia akahojaina arafiava mahija Deus jahana nokiajahakivini?

Iniani. Ni-asohipa'itxiki hida varani. Ija'ari hora vakanavaranihavini nikia okavaranina-ra vakahivini. Vagathaniki bana ida vakadivaranani jahariki abosini.

Ni-hojaki ida ija'ari jahaka'oaki

⁹Nimania hida kodivaranani a'onira onava'isohivini hi'iki. Ija'ari hahavia bada vani'aki ida hojai Deua bivajahariki. Judeus kaija'aria bada vani'aki ida. Judeus kaija'ari vihirikia bada vani'aki ida jaboni. Judeus kaija'ari arihina kaba'i, ni-akaabokaki ida hojai asohirikia akahojairina, oniani ida judeus kaija'ari arihina haria kakodiaravini hija Deus viaha.

¹⁰Deus athi kapapirania hojaki hida athii:

“Ni-hojaki ida ija'ari
jahaka'oaki hojai Deua
bivajahaki-ra ragaririki.

11 Ni-hojaki ida ija'ari ogahaki.

Ni-hojaki ida ija'ari Deu-ra nako'diki.

12 Ija'ari hahavi vaadahajanariki Deus kahagihia,
vaabono avanakamadaki adani,
oniani ida vakadimahi-ra vanajaharavini hija.

Ni-hojaki ida ija'ari hojai
jahakia kahojaiki.

Ni-hoarani hojaki.

13 Karamonavahaki ida
vakadivarani.

Ka'damahi ibavini ka'oaha'iariki 'baxani fori hiki ida
vakadivarani.

Vanofihaha'oadahaki ida hoariha-ra vakorijanahavini,
hoariha va'ini-ra vavajahara kaimoni.

Makha 'banana ija'ari-ra napohimajavini fori hiki
ida vakadivarani jahariki vabodia khaonaniki.

14 Vabodia hojaki ida varani arapaki fori hiki.

Jahari-ra vibaranahavini
ija'ari hoariha-ra napohimajara kaimoni.

15 Ija'aria binofijorakiki ida hoariha-ra nasiivini,
hoariha-ra naabinivini.

16 Ija'ari hojai jaharikia
vakahojaiki vanaothia
hojaki ida hahavi-ra vanajahariharivini,
nahina-ra vanihimavini.

17 Ni-avigaki ida hagihi fori hiki va'i jahajahani
kania okhaki,
Deus kania avajahamisira kaimoni.

18 Ni-vakava'ibodivaraniki ida Deu-ra vifinivini.”

Nimania hida Deus athi kapapirania hojaki ija'ari hahavi-ra vara
vani'avini.

19 Hari. Aogaki ida Deus kava'isohihi jiriki hahavi judeus
kaija'aria vanaabaki kaimoni. Deus athi-ra vanaabaravini mani ida
arabo hahavi kaija'arini-ra va'ora osanija Deus viaha, oniani ida
vakadivarani viso ni'ani hija. Asohiriki ida avigaravini vakahivini.

Ija'ari hahavia vagathaniki bana ida vakadihojai asohiriki abosini Deua bikaronaki.

²⁰Deus ija'ari-ra no'avini hi'iki ida kidiva'isohihi jiriki, ija'aria biogaja kaimoni ida hojai asohiriki nahina hini. Ni-Deua bikapoariki ida ija'ari kidiva'isohihi jiriki naabani hiki. Ni-Deus athi naabani hirihi ida ija'ari-ra akava'ijoavini hija. Ni-jahaka'oaki Deus viaha ida ija'ari.

Deus akadimahi-ra nasohika'oavini varani hini hida

²¹Hari. Deua binanokiaki ida ija'ari kamahi-ra nasohika'oavini niha ninini, bikapoarija kaimoni ida ija'ari. Ija'aria binaabavini kaba'i ida va'isohihi jiriki, ni-Deus ija'ari kamahi sohika'oani-ra kahiki. Moisés kohana Deus kava'isohihi-ra najiribiininivini kari vara bivani'a'iki ida Deus ija'ari kamahi-ra nasohika'oavini. Deus athi namoniva abono kohana vahoariha vara vavani'a'bo'da'iki hida ija'ari kamahi sohika'oani kavaranahi jaboni.

²²⁻²³Ija'ari Jesus Cristo-ra vakaijokavini mani ida Deua kidimahi sohika'oani bikahivini hija, oniani ida bikapoarivini hija. Deua binasohika'oaki ida Cristo-ra vakaijokaki kamahi hahavi. Nimanía ida ija'ari hahavi-ra va'ora nahojavini.

Ija'ari hahavi, judeus kaija'ari vihiriki, judeus kaija'ari vihiki, hahavia bada vani'aki ida hojai Deua bivajahariki. Ija'ari hahavia varagariki ida Deus jahana, danona, vagana-ra vavahojavini.

²⁴Deus va'ora kapoarihahaviki adani ija'ari Jesus Cristo-ra vavakaijokaki. Ni-abosiki ida vakadimahi binasohika'oavini. Kidikajoamorahi oamani ida. Jesus Cristo va'ora akava'ijoa'iki adani Jahari sa'a kabodinia.

²⁵⁻²⁶Deua biva'aha'iki ada Jesus abini'ina ija'ari vakadimoni hina, vagathaniria kaimoni ida hojai asohiriki abosini. Ava akasanakhamakia abini'ina mani ida Deus ija'ari kahojai jaharika'oaki-ra anivini-ra kaabokavini hija. Ija'ari Jesu-ra vakaijokavini vani Deua bianija ida hojai jaharikia kahojaini. Nimanía hida Deus kabadani, ija'ari-ra nanokiahivini hiki kidihojai asohika'oakia.

Cristo kha'ina viahania Deua bikava'iradaadaki fori hiki ida ija'ari kahojai asohiriki, ni-bikaronajorakiki ida hojai asohiriki abosini vakadiania. Hari. Ni-oniaro kari fori hiki hida hidakaba'i. Deus haria nanokiahivini hi'iki ada Cristo, aogaja kaimoni ida

Deus hojana sohika'oani. Deus sohika'oana mani ida ija'ari Jesu-ra vavakajokaki-ra kapoarivini hija, vakadimahi binasohika'oavini hija jaboni.

²⁷Ni-akaabokaki ida ariabono avaboraborahavini ajahaka'oana. Ni-akaabokaki ida ariabono avaboraborahavini Deus kava'isohihi jiriki-ra anaabavinia. Ni-nikia Deus haria kapoariki. Deus haria kapoarivini hiki ida Jesus Cristo-ra avakajokavini.

²⁸Akadivarani hiki ida ija'ari Cristo-ra vakajokaki Deua kidimahi sohika'oani bikahivini, bikapoariki ida ija'ari, bianaja'diki jaboni ida kidimahi. Ni-sohika'oani Deua bikahiki ida ija'ari kamahi kidiva'isohihi jiriki naabani hiki.

²⁹Judeus kaija'ari vakadiDeus hiki ada Deus. Judeus kaija'ari vihiriki vakadiDeus jaboni ada Deus. ³⁰Hoarana ada Deus. Judeus kaija'ari Jesu-ra vakajokahi; Deua bikapoarihi, kidimahi sohika'oani bikahihi. Nimania jaboni ida judeus kaija'ari hiriki. Judeus kaija'ari hirikia bivakajokaha, Deua bikapoarihi, kidimahi sohika'oani bikahihi.

³¹Akadivarani hiki ida Deus ija'ari vakajokana hiki-ra kajoamoravini. Akadivarani hirihida ada Deus kava'isohihi jiriki-ra ana'biravini. Ni-nikia akavaraniki. Asia Deua binofiki ida kidiva'isohihi jiriki anakaidivavini.

Abraão kohana varani hina hida

4 ¹Hari. Oniaroa vara ovan'aki bana ada Abraão kohana. Akadija'ari ka'arahoda okhananavaki ada. A'onira onanamithavini hiki ida nahina namitha'iki kidiania. ²Badani sohika'oaki abosini hija vaha ida Deus Abraão-ra kapoarivini; Abraãoa bikaabokahi vaha ida kidibadani sohika'oania abono-ra vaboroborohavini. Ni-sohika'oaki ida kidibadani afoha'oadaha Deus viaha.

³Deus athi kapapirania hojaki hida Abraão varani hina:

“Abraão Deu-ra vakajokavini mani ida
kidimahi sohika'oani Deua bikahivini hi'ia.”

Nimania hida Deus athi.

⁴Hari. Ija'ari kidikariva kabadania kabadanikia bigathaniki ida kidibadani abosini. Ni-kariva kidihonai abono-ra kanava'igavini hirihida badani abosini. Honai abono kajiniro oamani ida.

⁵Ija'ari Deus kabadania kabadanirini oadani abononi ni'avini:

—Ni-ovakajjokaki ida kodibadania okabadanina, kodimahi sohika'oani Deua bikahija kaimoni. Deu-ra ovakajjokavini mani ida hora kapoarivini hija, kodimahi sohika'oani-ra kahivini hija jaboni — niania ida ija'ari Cristo-ra kava'ibodivaraniki, oniani ida Deua bikapoarivini hija. Ija'aria biragarivini kaba'i ida hojai asohikia kahojaini, Jesu-ra vakajjokavini mani ida kidimahi sohika'oani Deua bikahivini hija.

⁶Hari. Davi kohana jaboni vara bivani'a'bo'da'iki hida ija'ari khaii nini kavaranihi. Ija'aria bada bini'avini kaba'i ida hojai Deua bivajahariki, Deua binasohika'oa'iki ida ija'ari kamahi, oniani ida kidimahi sohika'oani Deua bikahivini khai ni'ani hija.

⁷Davi kohana binajiri'iki hida athi:

“Va'ini khaii niki ida ija'ari
kidihojai asohiriki Deua biani'iki,
Deua biakava'i'birini'avini jaboni.

⁸Va'ini khaii niki ida ija'ari
kidihojai jahariki Deua
bianavathariki,
ni-Deua bikava'ihokijanaki.”

Nihi ida Davi kohana athi.

⁹Ija'ari siikosida karajomihi-ra vavahojaki vakadimoni ka'oa hirihini ida va'i khaii nini Davia vara bivani'a'iki. Vahoariha vakarajomiriki vakadimoni ida jaboni va'i khaii nini. Vara a'onira oni'avini hi'iki hida Abraão varani hina Deus athi kapapirania hojaki:

“Abraão Deu-ra vakajjokavini mani ida
kidimahi sohika'oani Deua bikahivini hi'ia,
oniani ida Abraão-ra
kapoarivini hi'ia.”

Nihi ida athii.

¹⁰Abraão kohana karajomirina oadani Deua bikapoariki ada. Ni-Deua binokha'imidiaki ada Abraão siikosida karajomihia karajomina bikapoarira kaimoni. ¹¹Deua bikapoarivini naothinia siikosida karajomihia karajomi'aha ada Abraão. Deus athi-ra kajari'daravini mani ida Abraão-ra kanarajomivini hi'ia siikosida karajomihia. Abraão siikosida karajomihi-ra vahojavini mani ida Deu-ra vakajjokavini-ra nanokiavini hi'ia, oniani ida Deus Abraão-ra kapoarivini hija.

Oniaroa, ija'ari hahavi Deu-ra vakaijokavini vakadiabi'i okhananavaki fori hiki ada Abraão kohana. Siikosida karajomihi-ra vavahojaravini kaba'i, Deus va'ora kapoariki adani ija'ari vakaijokana vihiki, vakadimahi sohika'oani Deua bikahiki adani.

¹²Siikosida karajomihi-ra vavahojaki vakadiabi'i okhananavaki jaboni ada Abraão kohana. Vakadirajomi ka'oa hirihi ida Abraão kohana-ra vakadiabi'i nihaja. Deu-ra vavakaijokavini, Abraão Deu-ra vakaijokavini fori hini, oniani ida vakadiabi'i nihana hija. Vakabanafo'iki ida Abraão kamahi karajomirina oadani, ovari fori vihi'ina Deu-ra vavakaijokaha'oadahavini.

Deua bivava'isohihijorakia vagahinaki adani vakaijokana vihiki

¹³Hari. Deus va'ora nava'iponijora'iki adani Abraão, kidihanodi vanamitharonisiagaki vihiki:

“A'onira ono'avini hiki bana ida hahavi
arabo hahavia hojaki
avavaka'da'dija kaimoni.”

Niha ada Deus. Deus kava'isohihi jiriki-ra naabavini abosini hirihi ida Deus Abraão-ra nava'iponivini ka'da'di vihina kavaranihia. Deu-ra vakaijokavini mani ida arabo hahavi-ra kavano'aivini kavaranihia Abraão-ra nava'isohijoravini hija, kidimahi sohika'oani Deua bikahivini hija, bikapoarivini hija jaboni, oniani ida kidiva'iponahia binava'isohivini hi'ia jaboni.

¹⁴Ija'ari hahavia varagariki ida Deus kava'isohihi jiriki-ra vanaabavini. Deus kava'isohihi jiriki-ra naabavini abosini hija vaha ida ka'da'di vihina kavaranihia; ni-ija'aria vagathaniki vaha. Va'isohihi jiriki-ra vanaabaki vakadimoni hija vaha ida varani; ni-Deu-ra vavakaijokaki vakadimoni hiki vaha. Vakadimoni hija vaha; ni-nahina kaimoni hiki vaha ida vakaijokana vihiki-ra nava'iponivini.

¹⁵Deua bikaihamahiki ida ija'ari kidiva'isohihi naabarini hiki, oniani ida nahina jahariki-ra karonavini hija bana ija'ari kania. Hojarihi ida va'isohihi; ni-ija'aria varagariki. Hojahi; varagariki.

¹⁶Abraão kohana Deu-ra vakaijokavini mani ida Abraão kaija'ari-ra va'ora kajoamoravini kavaranihia-ra vava'isohihijoravini hi'ia. Deu-ra vavakaijokaha; va'ora kajoamoraha. Ni-ija'aria vanaabosiki ida Deus kakajoamorahi. Deus va'ora kajoamora'oamanira adani Abraão kaija'ari vanamitharonisiagaki. Nimanianida Deua

Abraão-ra nava'isohijoravini hi'iki. Va'ora kajoamoraki adani kidiva'isohihi naabani vihiki. Va'ora kajoamoraki jaboni adani Deu-ra vavakajokaki, Abraão vani fori vihiki. Ija'ari hahavi Deu-ra vavakajokaki vakadiabi'i okhananavaki ada Abraão.

¹⁷Deus athi kapapirania hojaki hida Abraão kohana varani hina:
 “Arabo ipohiki kaija'arini bana ira vanaonivini akadiabi'i.”

Nihi ida athii. Ka'oa hiki ada Deus, oniani ida varani bivava'isohihijoraki-ra nanamithavini hija bana. Ovari Deus Abraãoa bivakajokaki. Ovari va'ora anahokiki adani ija'ari vaabini'iki. Ovaria jaboni bivahonariahiki ida nahina hoja'iariki hojani.

¹⁸Abraãoa bivakajokaha'oadahaki ada Deus. Nokia'iarini kaba'i ida Deua vara bivani'a'iki, Abraãoa bikajari'darihi ida. Binokhaki ida namithani, oniani ida arabo ipohiki kaija'arini vakadiabi'i nihana hi'ia.

Nimania bana hida varani Deus athi kapapirania hojaki:
 “Vâipohiki bana adani kadaija'ari vanamitharonisiagaki.”

Niki hida Abraão varani hina.

¹⁹Hari. 100 hini ipohini amakariki ida Abraão kabadarana. Asia bivakajokadanokiki ada Deus. Abono-ra kava'ibodivaraniha:

—O'bo'da hi'ina abini'iki hida oabono. Ni-kodigamo Sara bikaabokaki ida isani — abono-ra ni'a'aha. ²⁰Kaba'i, ni-bikava'ipahiniki ida Deu-ra vakajokavini. Bikajari'dariha'oadahahi ida varani namithaki kaimoni Deua bivava'isohihijora'iki. Ni-va'i kosakhamani hiki. Deu-ra vakajokavini mani ida Abraão jari'darina-ra nadanoja. Abraãoa bikanamasivi'oamanira ada Deus.

²¹Abraão abono-ra ni'a'aha:

—Oogaki ida Deus hora nava'isohijoravini hi'iki-ra kaabokavini.

²²Nina vani Deua bikapoarira ada Abraão. Deu-ra vakajokavini mani ida kidimahi sohika'oani Deua bikahivini hija. ²³Deus athi jirikia vara bivani'aki ada Abraão, kidimahi sohika'oani Deua bikahivini. Kidimoni ka'oa hirihhi hida athii.

²⁴Akadimoni jaboni hida athii jiriki. Deus Abraão-ra kapoarivini hiki Deu-ra vakajokavini. Haria kapoarivini hiki jaboni bana Deu-ra avakajokavini. Akajari'dariha ada Deus. Ovaria bianahoki'iki ada akadika'da'di Jesus, abini'ina naothinia.

²⁵Hojai Deua bivajaharikia akahojai bakhiana mani ida Deus Jesus abini'ina-ra va'ahavini hi'ia. Abini'ina naothinia Deua bianahoki'iki ada Jesus, haria kapoarira kaimoni, akadimahi sohika'oani-ra kahira kaimoni ada Deus.

Deus ija'ari vakaijokana hiki kamahi sohika'oani-ra kahiki

5 ¹Hari. Oniaroa Deus haria kapoarivini hi'iki avakaijokavini, akadimahi sohika'oani-ra kahi'iki ada. Nimanian hida akadika'da'di Jesus Cristo haria kajoamora'avini. Akhanina vani Deus kania aajahamisija.

²Cristo-ra avakaijokavini mani ida Cristo haria vamaakarivini hija Deus kania, agathanija kaimoni ida Deus haria kajoamoraha'oadahavini. Akhanina vani arihojaja. Anokhavini oadani khai ani'aki ida Deus jahana, vagana, danona, aagahai hikia haria no'avini bana.

³Anokhavini oadani khabakhiaki ida ava'i-ra rogo aniki. Ava'i rogo inini haria ka'ojomo'ivini hiki ida Deu-ra anokhavini-ra akava'ipahiniravini, oniani ida ava'i rogo inini kaba'i, khai haria ni'aja.

⁴Ava'i pahinirini-ra aka'ojomo'ivini naothinia Deus haria khai ni'aki, haria ni'aha:

—Jahaki ida avava'ini pahinirini-ra avarigavini — oniani ida Deus haria nava'isohijoravini hiki-ra anokhavini hija.

⁵Deu-ra anokhahi; ni-haria nava'iponi'imarini. Deua bikarona'iki ada Ma'onahai Jahaki ava'i bodinia ibavira kaimoni. Ma'onahai Jahaki vani haria nanokiahivini hija ida niha ninini Deus haria nakaidivajahakivini karahoni.

⁶Deua bikanamahi'iki ida Cristo abini'ina akadimoni. Cristo abono-ra va'aha'iki abini'ina ija'ari hojai jaharikia vakahojai ki vakadimoni hina. Oniaro kari ni-akaabokaki ida ariabono akava'ijoavini.

⁷Ni-ija'ari abononi va'ahaki abinini, abiniria kaimoni ida hoariha va'isohihi jiriki-ra naababakhiaki. Ija'ari abononi vahabini va'ahaki abinini, abiniria kaimoni ida ija'ari kakodiava abono. ⁸Deus vania binanokaja ida ija'ari-ra nakaidivavini arafiani. Hojai Deus bivajaharikia akahojai bakhiana oadani vani Cristo abono-ra va'aha'aha abini'ina akadimoni hina.

⁹Jesus amana ahovari'ini mani ida Deus haria kapoarivini hija, akadimahi sohika'oani-ra kahivini hija jaboni. Akadimahi sohirini

kari nimania hida Cristo haria kajoamoravini hi'iki. Hari maha. Cristo haria kajoamoravini arafia'iki bana hari afo'iana. Deus kidihama-hi-ra nanokiavini kamahini Cristo haria akava'ijoaki bana hari, agathaniria kaimoni ida hojai asohiriki abosini.

¹⁰Deu-ra akaimajaharavini kari Cristo abini'ina mani ida Deus kava'ahi haria niha'ia. Hari maha. Deus kava'ahi ari'iki hari. Cristo ahoki'ina mani ida haria akava'ijoavini hi'ia bana. ¹¹Ida asia hojai haria kajoamoravini kavaranahi. Deu-ra khai ani'avini hiki ida akadika'da'di Jesus Cristo haria kajoamora'avini Deus kava'ahi arihija kaimoni.

Adão kohana Cristo khama varani vihina hida

¹²Hari. Oniaroa, makhira hoarana imidia binakama'da'ia ida hojai Deua bivajahariki. Makhira miro'a-ra naabini'iki hojai Deua bivajahariki-ra namonahavini. Ija'ari hahavi vanamitharonisiagaki va'oaniaro maina hojai Deua bivajaharikia vakahojaiki, oniani ida va'ora naabinihananaja jaboni.

¹³Deus kidiva'isohihi jiriki-ra vava'isohihivini viahania ija'ari hahavi araboah vahojakia bada vani'abakhiaki ida hojai Deua bivajahariki. Hojarini oadani ida va'isohihi jiriki, ni-Deua bianavathaki ida ija'ari kahojai asohiriki. ¹⁴Moisés namitha'iarina oadani, vahoarahanana vaabini'iki adani Adão kaija'ari vanamitharonisiagaki. Adão ni-binaabaki ida honari Deua binava'isohijoravini hi'iki. Ni-ija'ari hahavi vakadihojai asohiriki Adão kahojai asohiriki fori hiki. Kaba'i, hojai Deua bivajaharikia vakahojai'ina mani ida va'ora naabinihanana'ia.

Va'ora okavarajomiki adani Adão, makhira hoariha khama. Oniaro kari kha'ariha ada ovari. Adão fori hiriha ada Jesus Cristo. ¹⁵Deus kakajoamorahi fori hirihi ida Adão kahojai asohiriki. Ka'oa hiki hida varani. Makhira hoarana kahojai asohiriki ija'ari vaipohiki-ra va'ora najahari'iki, oniani ida va'ora naabinihanana'ia. Hari. Jahani arafiaki ida Deus ija'ari-ra kajoamoravini. Makhira hoarana Jesus Cristo onikia binanokijahakiki ida Deus kakajoamorahi jahani. Ija'ari vaipohiki vagahinana hiki ida Deus va'ora kajoamoravini. Ni-vanaabosiki.

¹⁶Deus kakajoamorahi fori hirihi ida hojai asohiriki makhira hoarana bada bini'a'iki. Hojai asohiriki hoarani-ra namonahavini naothinia Deua bini'a'aha:

—Kadamahi sohirini mani ida hojai asohiriki abosini-ra igathanivini hija bana — Adão-ra ni'aha ada Deus.

Ija'ari hojai asohiriki ipohiki-ra vanamonahavini kaba'i, Deus va'ora kajoamora'iki adani. Jesus Cristo vakadihojai asohiriki biani'avini mani ida vakadimahi sohika'oani Deua bikahivini hija.

¹⁷Ka'oa hiki hida varani. Makhira hoarana hojai asohiriki-ra namonaha'iki, oniani ida ija'ari hahavi vahoarahanana vaabininara nakama'daja. Ni-vakaabokaki ida vaabinirina. Hari. Makhira hoariha vania binakama'da'ia ida ija'ari abinirini. Arafiaki ida Jesus Cristo ija'ari-ra kajoamoravini jahani. Ija'ari Deua bikapoariki, kidikajoamora'ia gahinaki, kidimahi sohika'oani Deua bikahiki, oniani ida ija'ari kidimahi ja'dini-ra vaka'da'divinia Cristoa biakodiavini hija.

¹⁸Oniaroa. Makhira kabadani hoarani asohirikia binakama'da'iki ida ija'ari hahavi nahina jaharikia vagahinana Ibavi Jaharika'oakia. Makhira hoariha kabadani sohika'oaki vania binakama'da'ia ida hojai asohiriki-ra na'biravini. Ni-vagahinajanaki vakadihojai asohiriki abosinia, oniani ida vakadimahi anahokika'oani hija.

¹⁹Hari. Makhira hoarana Deus athi-ra naabariki, oniani ida ija'ari vaipohiki hojai jahariki namonahava abono va'ora nihaja. Ovari fori hiriha ada makhira hoariha Jesus Cristo oniki. Ovari Deus athi-ra naabaka'oa'iki, oniani ida ija'ari vaipohiki vakadimahi sohika'oani Deua bikahivini hija, va'ora kapoariki adani jaboni.

²⁰Deua binanamithavini hiki ida kidiva'isohihi, a'ba'dija kaimoni ida hojai asohiriki. A'ba'dihi ida ija'ari kahojai asohiriki, a'ba'dini arafiahi ida Deus ija'ari-ra kajoamoravini jaboni.

²¹Hari. Nimaniam hida varani anokhomihani. Danoki ida hojai asohiriki. Ija'aria ni-bikaabokaki ida bada bini'aravini, oniani ida naabinini hi'ia. Danoni arafiaki ida Deus kakajoamora'ia. Akadika'da'di Jesus Cristoa bikaabokaki ida hojai asohiriki-ra anivini, ija'ari kamahi-ra nasohika'oavini Deus viaha, oniani ida Deus ija'ari-ra kapoarivini hija, kidija'ari vihira kaimoni. Jesus Cristoa bino'a'iki ida ija'ari kidimahi ja'dini anokhomirikia.

Ija'ari kamahi ja'dini anokhomirini varani hini

6 ¹Asohimanija koda ida hojai asohirikia akahojaibakhiana, Deua biana'ba'dija kaimoni ida haria kajoamoravini? Iniani. Ni-asohipa'itxirihhi ida na'dohi.

²Ihimi'iki ida akadimahi 'bo'da hojai asohiriki-ra vajahaki. Ni-asohipa'itxiki ida asia hojai Deua bivajaharikia akahojaiabakhiana. ³Avarigaria koda ida kanai karajomihika kavaranihi? Akana'ina vani aakaramisi'ia Jesus Cristo kania. Jesus Cristo abono-ra va'aha'iki abini'ina akadimoni hina. Akana'ina kari ava'aha'iki ida akadimahi 'bo'da abini'ini kidiania.

⁴Abini'ina naothinia ka'damaha'aha ada Cristo. Akana'ina vani paha aka'damaha'iki fori arihija. Ka'damahaki fori hiki ida akadimahi 'bo'da Cristo aba'ona ka'damahani 'dihania.

Abini'ina naothinia akadiabi'ia binanokia'iki ida danona jahaki arafiaki, bianahoki'iki ada kidisai. Onivani fori hija ida namithaki akadiania. Deus haria anahoki'iki hari, bianaja'di'iki ida akadimahi, hojai ja'dinia akahojaija kaimoni.

⁵Cristo abini'ina vani ariabini'iki fori arihija jaboni, oniani ida Cristo khama ariabono akanakaramisikhamavini hija. Cristo kania aakaramisina mani ida Deus haria anahokivini hija bana, Cristo-ra anahokivini fori hikia.

⁶Aogaki ida ava akasanakhamakia Cristo abini'ina, akadimahi 'bo'da abini'iki jaboni kidiania. Abini'iki ida akadimahi 'bo'da, haria kaabokajanaria kaimoni ida hojai Deua bivajahariki, hojai asohiriki danoni ava'i-ra nahonariahihijanaria kaimoni. ⁷Ija'ari abini'ihika; ni-kidihojai asohirikia bikaabokajanaki ida va'ini honariahahani.

⁸Cristo abini'ina kania ariabini'iki fori arihihi; ni-aahokina-ra akajari'daki bana jaboni kidiania. ⁹Aogaki ida Cristo abini'ina naothinia Deua bianahoki'avini. Ni-abinijanaki. Ni-abinia bikaabokajanaki ida Cristo-ra naabini'ianavini. ¹⁰Hoaranija ka'oa abini'ina, ni-hojai asohirikia bikaabokapa'itxiriha ada. Ahoki'ina naothinia Deus kania ajahamisika'oa'iki ida kidimahi.

¹¹Vakava'ibodivarani bana ida avakadimahi kidimahi fori hini. Avakadimahi 'bo'da ihimi'iki, hojai asohiriki avava'ini-ra nahonariahihijanaria kaimoni. Avakadimahi ja'dini hokini Jesus Cristo kania avarakaramisika'oaki a'oni, avarajahamisika'oaja kaimoni Deus kania.

¹²Hari'a vava'ahajana ida hojai asohiriki avaabononi niha nini-ra honariavini mahija avakadimahi 'bo'da bikava'inofinofiki-ra avanaabaravini. Ni-hokihaha'oadahaki bana ida ija'ari abononi niha nini.

¹³Hari'a vakava'aha ida avasa'ani, ava'damani, avabodini, avaabononi niha nini hahavi bada bini'aria kaimoni ida hojai Deua bivajahariki. Deus kania avaabononi niha nini hahavi-ra vava'aha'a. Ija'ari aba'oki fori avihijanarihi. Deus a'onira anahoki'iki a'oni. Deus kania avaabononi niha nini hahavi-ra vava'aha'a mahija badani asohika'oaki Deua binofikia avakabandanini a'onira kakodiara kaimoni.

¹⁴Hari'a vava'aha bana ida hojai Deua bivajahariki avava'ini-ra nahonariahihivini. Ni-Deus kava'isohihi jirikia bihonariafiahajanaki ida akadimahi. Deus haria kajoamoravini hiki ida akadimahi-ra nasohika'oavini avakajjokara kaimoni.

Deua binofiki ida hojai jahakia akahojaina.

¹⁵Nahina nimania hida kodivarani? Ava'i-ra nahonariahihijanaravini kaba'i ida va'isohihi jiriki, ni-jahapa'itxiki ida hojai asohirikia akahojaina. Deus haria kajoamoravini mani ida ava'i-ra nahonariahihija.

¹⁶Hari. Avarigaki ida hoariha avava'ini-ra nahonariahihivini-ra avava'ahavini, ovari avakadika'da'di hiki bana, a'onivani kidihonai abono gathaki avihiki a'oni jaboni. Hari. Hojai asohiriki-ra avanaabahi; avakadika'da'di fori hihi; avaabinihi. Deus athi-ra avanaabahi; avakadika'da'di hiha; avakadimahi sohika'oani-ra kahiha.

¹⁷Bo'dakari hojai Deua bivajahariki kahonai abono gathaki avihiki'iki a'oni. Hari maha. Khai ani'a'iki hada Deus. Avakamitha'ihiki ida moni ka'oa hini, avava'ini bodinia avavakajjokahi, avanaabajahaki'ihiki ida ojomo'ihiki athini avaka'ojomo'ihiki.

¹⁸Deus a'onira akava'ijoa'iki a'oni, hojai asohiriki avava'ini-ra nahonariahihijanaria kaimoni. Deus kahonai abono gathaki maina avihiki'iki a'oni, bada avani'aja kaimoni ida hojai sohika'oaki a'onira honariavini hiki.

¹⁹Avakamithabakhia'avini kaba'i, ni-avarigajahaki'iaki kaho hida varani, oniani hida athii ija'aria biogahahaviki-ra vara ovani'avini hija bana. A'onira okavarajomivini hiki honai abono gathaki fori avihini, kodivarani nahina nini-ra avarigaja kaimoni.

Cristo-ra avarigaravini kari avakava'aha'iki ida avasa'ani, avabodini, avaabononi niha nini hahavi hiki, bada avani'aja kaimoni ida hojai jahariki, badani karamonavahaki hiki. Oniaro kari hojai jahariki kahonai abono gathaki avihiki'iki a'oni.

Hari. Onivani fori hija hida a'onira ohonariavini hiki, avasa'ani, avabodini, avaabononi niha nini hahavi hiki-ra avava'ahavini Deus kaimoni, bada avani'aja kaimoni ida kidibadani sohika'oani, kidihojai hiki, Deus kahonai abono gathaki avihija kaimoni.

²⁰Hojai asohiriki kahonai abono avihini kari, ni-avakava'ibodiki ida Deua binofikia avakabandanini, ni-kidihojaia avakahojaiki jaboni. ²¹Ni-nahina jahaki-ra avagathaniki, avakadihojai 'bo'da abosini. Hari maha. Avava'ini-ra anaipahihiki ida avakadihojai 'bo'da. Abini'iki bana ida ija'ari nikia kahojaiki.

²²Hari. Deus a'onira akava'ijoa'iki a'oni, hojai asohiriki avava'ini-ra nahonariahihijanaria kaimoni. Avakaabokaki ida hojai asohiriki-ra avakajoni'avini. Deus kahonai abono gathaki avihimaina'ia. Avagathani'iki ida avakadimahi sohika'oaki, kidiania avaabononi gahinai avaniha'avini, oniani ida avakadimahi jahaki, ja'dini, anokhomiriki-ra avavahojavini hija bana Deus kania.

²³Abosiki bana ida hojai asohiriki. Hojai Deua bivajahariki abosini ida ija'ari abinini kamahini Ibavi Jaharika'oakia okhani. Ni-abosiki ida Deus haria kajoamoravini. Deua bino'a'iki ida ija'ari bikajoamora'iki kidimahi jahaki, ja'dini, anokhomirikia. Akadika'da'di Jesus Cristo kania akaramisiki ida ija'ari.

**Paulo karajomi ida makhira kidigamo khama
vaabono vakavahojakhamavini**

7 ¹Hari. Oigamina, avarigajahaki'iki hida varani a'onira vara oni'avini hiki bana. Avarigaki ida arabo kaka'da'dini kava'isohihi jiriki nahina binofiki nahina binofiriki, kidiarabo kaija'arinia bada vani'aja kaimoni. Arihokina oadani anaabaki ida arabo kaka'da'dini kava'isohihi jiriki. Ariabini'ina naothinia ni-anaabajanaki.

²Vara ovani'aki bana ida va'isohihi jiriki hoarani, gamo kamakhiraki-ra honariaki.

“Kadamakhira
hokina oadani
hari'a inahojaha.”

Niki hida va'isohihi athini. Kidimakhira abini'ina naothinia ni-va'isohihi jirikia bihonariajanaki ida gamo kaariha hi'ini kidimakhira kohana kania hojani. ³Hari. Gamoa biviomaha ada makhira hoariha, kidimakhira ka'oa hokina oadani,

gamo a binaabarihi ida va'isohihi jiriki. Adultério oniki ida kidihojai asohipa'itxiriki. Va'isohihi jirikia biva'ahaki ida gamo akaja'dihi'ianani, kidimakhira abini'ina naothinia.

⁴Oigamina. Hari hi'iki hida kodirajomi. Nini vani namithaja bana ida avakadiania. Akava'ibodivaraniki ida Deus kava'isohihi jiriki. Abini'iki ada Cristo. Cristo kani a'oni. A'onivani Cristo abono niha nini hahavi a'oni, oniani ida a'onira naabinijabanaja kidiania. Ariabini'ina mani ida va'isohihi jiriki haria kaabokajanaravini hija. Cristo kaija'ari a'oni. Cristo ahoki'ina mani ida hojai jahaki Deua binofikia haria kanahojai'ia.

⁵Cristo-ra aogaravini kari ava'aha'iki ida akadimahi 'bo'da badani binofikia haria honariavini. Deus kava'isohihi jiriki haria kaabanivini mani ida hojai Deua bivajaharikia akahojaina-ra ana'ba'dija, oniani ida asa'a, abodi, ariabono hahavia binofiki-ra bada ani'a'ahapikivini hi'ia. Bada ani'avini mani ida ama'onahana-ra aba'oki fori nihaja. ⁶Deus kava'isohihi haria daboki fori hiki.

Hari. Akadimahi 'bo'da abini'ini mani ida Deus kava'isohihi jiriki haria dabojanaravini hija. Ni-Deus kava'isohihi jiriki haria honariafiahajanaki. Ihimi'iki ida va'isohihi-ra anaabavini Deua binasohika'oaja kaimoni ida akadimahi. Ma'onahai Jahaki maina ada ava'i-ra nahonariahihira.

Deus kava'isohihi jiriki varani hini hida

⁷Nahina mani hida kodivaran haria ka'ojomo'ivini hija? Jaharia koda ida Deus kava'isohihi jiriki? Ha'a. Jahaki ida. Deus kava'isohihi jiriki hora ka'ojomo'ivini hiki ida nahina hini hojai asohiriki.

“Hari'a iakabai
ida hoariha kanahina”.

Va'isohihi jiriki hora

kaabanirija vaha;

ni-oogaki vaha ida akabajahi nahina hini.

⁸Kodimahi 'bo'da hora nava'ihokivini hi'iki ida Deus kahonari hora kaabanivini, oniani ida nahina ipohiki-ra oakabaivini hija. Hojarihi ida va'isohihi hora kaabanivini; ni-hojai asohirikia bikaabokaki ida hora kaboroborovini.

⁹⁻¹⁰Oogaravini oadani ida Deus kava'isohihi jiriki, hokiki ida oma'onahana. Deus hora kaabanivini-ra okamitha'avini vani

onofivini arafia'ia ida hora kaabanivini hiki-ra onaabavini, oniani ida oma'onahana-ra naabiniki fori nihaja. Deus hora nava'isohivini hi'iki ida kidikaabanahi, ohokihaha'oadahaja kaimoni viaha. Oniaro kari kodihojai asohiriki-ra onofivini mani ida Deus kakaabanahi hora kakodiaravini hija. Oniaro kari hojai asohiriki-ra onofivini mani ida oma'onahana-ra naabiniki fori nihaja. ¹¹Hojai asohiriki ova'i bodinia ahojani mani ida hora korijanaha'ia. Jahaki ovanihaki ida kodihojai Deus viaha. Deus kahonari-ra onaabavini-ra okaabokarihi, oniani ida kodihojai asohiriki oma'onahana-ra naabiniki fori niha'ia.

¹²Hari. Jahaka'oaki ida Deus kava'isohihi. Jahaka'oaki, asohiki ida Deus kahonari afohanana. Ija'ari-ra kakodiaki kaimoni ida. ¹³Kodivarani himanija koda ida Deus kava'isohihi jahaki oma'onahana-ra naabini'avini? Iniani. Ni-va'isohihi jirikia binaabiniki. Hojai asohiriki ova'i bodinia ahoja'ini mani ida oma'onahana-ra naabiniki fori niha'ia.

Oniaro kari hojai asohiriki hora nava'ihokivini hiki ida Deus kava'isohihi jiriki athini, oniani ida kodihojai asohiriki oma'onahana-ra naabiniki fori niha'ia, binanokiaja kaimoni ida hojai asohiriki jaharini arafiaki. Deus kava'isohihi jiriki hora nanokiahivini hiki ida hojai asohiriki ova'i bodinia, niha ninini kodimahi-ra najaharika'oavini Deus viaha.

Ni-okaabokaki ida hojai asohiki-ra onofiki

¹⁴Aogaki ida Deus kania kidiva'isohihi khani. Ovari fori ohirina. Kodiva'ibodivarani ija'ari araboa namithaki kava'ibodivarani. Honai abono kapavakarivahaki fori ohi'iki ho. Oniaro kari kodihojai 'bo'da asohiriki hora gathiki fori ohi'iki ho.

¹⁵Ni-oogaki hida kodihojai niha ninini. Ni-bada oni'aki ida badani onofiki. Badani okaimajahariki vani ida bada oni'aja. ¹⁶Hojai onofiriki-ra bada oni'avini vani ova'i bodinia oogaja ida asohini Deus kava'isohihi jiriki. ¹⁷Ni-hovani oa bada oni'aki ida hojai ovajahariki. Kodihojai 'bo'da ova'i bodinia ibaviki vania bada bini'aja ida.

¹⁸Oogaki ida kodimahi 'bo'da-ra ovahojavini oadani, ni-nahina jahaki hojaki ova'i bodinia. Onofivini kaba'i ida hojai jahakia okahojaina, ni-okaabokaki. ¹⁹Ni-bada oni'aki ida hojai jahaki onofiki. Hojai jahariki onofiriki vani ida bada oni'aja.

²⁰Bada oni'ahi ida hojai onofiravini, kaba'i ni-hovani oa bada oni'aki. Kodihojai 'bo'da ova'i bodinia hojaki vania bada bini'aja ida. ²¹Oogaki ida va'isohihi namithani ova'i bodinia. Onofivini kaba'i ida hojai jahakia okahojaina, ni-okaabokaki. Okaabokaki ida hojai jahariki-ra bada oni'avini.

²²Hovani oa khai oni'aja ida Deus kava'isohihi jiriki. ²³Ova'i bodinia ovajahaki ida. Kaba'i, okamithaki hida va'isohihi hoariha ova'i bodinia. Hojai asohiriki kava'isohihi ida. Hojai asohiriki kava'isohihi, Deus kava'isohihi khama vaabono vakanadanodanokhamaki fori vihijama'oki. Hojai asohiriki kava'isohihi hora gathiki fori ohina mani ida kodihojai 'bo'da ova'i-ra nahonariahihivini hija.

²⁴Makhira khai niriki ohi'oamanija! Nahina vani oabono-ra akava'ijoa'ia oarakhavaharija kaimoni Ibavi Jaharika'oakia?

²⁵Khai oni'aki ada Deus. Ovani oa ada hora kajoamorara. Bikarona'iki ada akadika'da'di Jesus Cristo hora akava'ijoara kaimoni.

Hari. Nimanía hida kodimahi vara ovaní'a'iki. Hovani oa ovajahaja ida Deus kava'isohihi jiriki. Kodiva'ibodivariana onaabavini onofiki vanivaha ida. Kaba'i, kodimahi 'bo'da bada bini'aki ida hojai asohiriki kava'isohihi hora honariaki.

Ma'onahai Jahaki ava'i-ra nahonariahihivini

8 ¹Hari. Jokoa Deua bikaronarihi ida bana ija'ari Jesus Cristo kania akaramisiki Ibavi Jaharika'oakia okhani. ²Jesus Cristo kania aakaramisina mani ida akadimahi ja'dini-ra avahojavini hija. Ma'onahai Jahaki ava'i-ra nahonariahihivini mani ida haria akava'ijoavini hi'ia, hojai asohiriki kava'isohihi ava'i-ra nahonariahihijanaria kaimoni, oniani ida Ibavi Jaharika'oakia haria arakhajanarija.

³Ija'ari kamahi 'bo'da danorini mani ida Deus kava'isohihi jiriki haria kakodiavini-ra kaabokaravini hija. Deus vania bikaabokaja ida hojai 'bo'da-ra nihimavini. Deua bikarona'aha ada kidisai, binihimaja kaimoni ida hojai asohiriki. Kidisai namitha'iki ija'ari hi'ina. Kidimahi ija'ari hahavi kamahi fori hi'iki ida. Cristo-ra rakha'iki ija'ari vakadiania hojai asohiriki-ra nihimahavini, ⁴oniani ida Deus danona haria no'avini hija, akaabokaja kaimoni ida hojai asohiki Deus kava'isohihi jiriki haria honariavini hi'iki. Ava'ahaki

ada Ma'onahai Jahaki ava'i-ra nahonariahivini. Ni-ava'ahajanaki ida akadimahi 'bo'da ava'i-ra nahonariahivini.

⁵Ija'ari kamahi 'bo'da va'ini binahonariahihih; bikava'ibodivaranihi ida kidimahi 'bo'da binava'isohivini hi'iki, oniani ida bada bini'avini hija. Ma'onahai Jahaki ija'ari va'ini-ra nahonariahihih; bikava'ibodivaranihi ida Ma'onahai Jahakia binava'isohivini, oniani ida bada bini'avini hija.

⁶Ija'ari kidimahi 'bo'da va'ini binahonariahihih; abinini kamahini Ibavi Jaharika'oakia okhahi. Ma'onahai Jahaki ija'ari va'ini-ra nahonariahihih; bivahojahi ida kidimahi ja'dini, va'ini jahajahani hiki jaboni.

⁷Ija'ari kidimahi 'bo'da va'ini binahonariahivini mani ida Deu-ra kaimajaharavini hija. Ni-binaabaki ida Deus kava'isohihi jiriki. Ni-bikaabokaki binaabavini. ⁸Ija'ari kidimahi 'bo'da athini-ra naabakia ni-bikaabokaki ida hojai Deua khai bini'aki.

⁹Deus Ma'onahana Jahaki avava'ini bodinia ibaviha; athi a'onira nava'isohibakhiavini hiki-ra avanaabahi. Ni-avanaabajanaki ida athi avakadimahi 'bo'da a'onira nava'isohibakhiavini hi'iki. Ija'ari va'ini bodinia ibaviriha ada Deus Ma'onahana; ni-Cristo kajja'ari hiki.

¹⁰Cristo ava'i bodinia ibaviha; Ma'onahai Jahaki ama'onahana-ra nahokika'oaha. Hojai asohirikia akahojai'ina mani ida ariabono niha nini hahavi-ra naabinija bana. Deus akadimahi-ra nasohika'oavini mani ida Ma'onahai Jahaki ama'onahana-ra nahokika'oavini hi'ia.

¹¹Deus vania bianahoki'ara ada Jesus abini'ina naothinia. Ava'i bodinia Deus Ma'onahana Jahaki ibaviha; ariabinina naothinia ovaria bianahokiki bana ida ariabono niha nini hahavi. Jesus Cristo-ra anahokivini vani fori hini, danona haria anahokivini bana jaboni.

¹²Hari. Oigamina, Deus haria kajoamoravini mani ida hojai bivajaharikia akabadanina-ra najaharija. Haria kajoamoravini mani ida hojai bivajahakia akabadanina-ra najahaja.

¹³Avahokini oadani hidiaja avakadimahi 'bo'da athini-ra avanaabahi; avaabiniki bana a'oni, Ibavi Jaharika'oakia avarikhaki bana a'oni. Avahokini oadani hidiaja avava'ahaha ada Ma'onahai Jahaki a'onira kakodiavini avakadihojai 'bo'da-ra avanihimavinia; avahokihia'oadahahi Deus Ibavi Jahaka'oakia.

¹⁴Deus kaisai vihiki adani ija'ari Ma'onahai Jahaki va'ora bananiki. ¹⁵Deua bikarona'iki ada Ma'onahai Jahaki akadiania. Honai abono gathaki kaka'da'dia bihonariavini fori hirihi ida Ma'onahai Jahaki a'onira honariavini. Ni-a'onira avadamiki ada Ma'onahai Jahaki. Ni-a'onira naofiniki. Ovani ada Deus kaisai haria nihara. Ma'onahai Jahaki danona ava'i bodinia hojani mani ida akadikhainia Deu-ra ani'avini hija:

“Bi'i ka'oa i!”

¹⁶Deus kaisai arihina-ra aogavini hiki Ma'onahai Jahaki ava'i bodini-ra anigahivini. ¹⁷Deus kaisai arihina mani ida kidinahina kidija'ari-ra kaibavijahahijoravini hiki-ra agathanivini hija bana. Cristo khama agathaniki bana ida Deua binaibavijaha'iki kidimoni jaboni. Hidiaja akapoariki ida ava'i rogo inini, aimana 'banani hiki, Cristoa bikapoarivini fori hiki, oniani ida danona, jahana, ogahana, vagana hiki-ra agathanijabanavini hija Cristo kania.

Deus kaisai vakadimahi jahaka'oani kamahini kavaranihi

¹⁸Hari. Araboja arihojana oadani akamithabakhiaki ida ava'i rogo inini, aimana 'banani hiki. Deus ibavia arihojana kamahini khai ani'akarahoki bana ida jahana, danona, vagana, ogahana hikia haria no'avini. Oogajahakiki ida akadikhaini ava'i rogo inini-ra aradavini arafiani bana.

¹⁹Hahavi Deua binamonaha'ikia vanaviahanokhavini vakava'ijorojorovini avakava'idadadakarahoki ida Deua bivava'isohihijoraki bana:

—Hihadani ija'ari a'onira onanokiahivini vihiki kodisai vihiki hadani. Vakadimahi jahani kodisai ka'oa kamahi jahani fori vihiki hadani — va'ora ni'aki bana adani kidiamonahi hahavi.

²⁰⁻²¹Makhira miro'a Deus athi-ra naabaravini kari kama'da'iki ida Deus kamonahi hahavi jaharini, oniani ida kidinahina hahavi najaharini hija. Kama'da'iki ida abini, ara'okho'ini, a'baxa'ini, imani 'banani jaboni. Hoja'imarini fori hiki ida. Gathaki fori hiki ida Deus kamonahi hahavi. Deus kamonahia ni-binofiki ida hoja'imarini. Deus vania bihonariaja ida. Deua binaviahanokhaki ida mahi kidiamonahi-ra najaha'ianavini, gathaki fori hijanaria kaimoni.

Deua binihimahahaviki bana ida ija'ari kamahi-ra najahariki. Deua bianaja'dihahaviki bana jaboni ida kidiamonahi. Deus

kaisai hahavi, kidiamonahi khama vavahojajabanaja kaimoni ida vakadimahi jahani arafiaki.

²²Kidiamonahia binokhavini oadani, bikamithaki ida imai 'banani, gamo 'banarahaki imani 'banani-ra kamithavini fori hiki, oniani ida bodini na'ithoni hija. ²³Kidiamonahi ka'oa hirihi ida bodini ithoki. Harivani jaboni abodi ithoki hari. Harivani agathani'iki ada Ma'onahai Jahaki Deus haria kakaronavini hi'iki, aogaja kaimoni ida kidinahina hoariha haria no'avini hiki bana. Harivani abodi ithoki anokhavini oadani ida Deus haria kanaisaihavini kamahini, bianaja'diki jaboni ida ariabono niha nini hahavi.

²⁴Ajahaka'oana-ra anokhavini oadani, Deus haria akava'ijoa'iki hari. Aogaki ida haria nava'iponi'imarinarivini. Asia anaviahanokhaki ida namithaki akadiania. Anokhaki-ra agathanija vaha; ni-anokhajanaki vaha. Haria najahaka'oavini namithaja vaha; ni-anokhajanaki vaha. ²⁵Anokhaki ida nokia'iariki namithani akadiania. Ni-akava'ipahiniki ida anokhavini.

²⁶Ma'onahai Jahaki haria kakodiavini hiki ida Deu-ra vara ani'avini. Deu-ra avakajokavini danorini mani ida Deu-ra vara ani'avini niha ninini-ra aogajahakiravini hija. Ava'i bodinia Ma'onahai Jahakia bikanikhariadanokiki ada Deus akadimoni hina. Bodi ithoni fori hiki hida Ma'onahai Jahaki athi ija'aria biogariki nahina hini. ²⁷Deua biogahahaviki ida ija'ari kava'ibodivarani. Biogaki ida Ma'onahai Jahaki kakanikhari kavarani Deu-ra kanikhariadanokivini kidija'ari vakadimoni. Ma'onahai Jahakia biogajahakiki ida Deua binofikia haria no'avini.

²⁸Aogaki ida nahina hahavi namithaki Deus kaija'ari vakadiania, Deua binajahaki ida. Hiva'oani ija'ari Deu-ra vanofijahakiki, va'ora kaboa'iki badani binofikia vakabadanina. ²⁹Hiva'oani ija'ari Deus va'ora nagathogatho'bo'da'iki, Deus va'ora anahoariha'bo'da'iki adani jaboni kidisai ka'oa kahojaja vakahojaira kaimoni. Ovari miro'a vakadi'aajo hira kaimoni igamina vaipohiki vahararana.

³⁰Oniaroa, Deus va'ora kaboa'i'aha adani ija'ari va'ora anahoariha'iki. Deua binasohika'oaki ida ija'ari bikaboa'i'iki vakadimahi, va'ora kapoarira kaimoni. Deus va'ora no'a'iki adani va'ora kapoari'iki jahana, danona, vagana, ogahana hikia, ovari fori vihira kaimoni.

Deus haria nanokiahivini hiki ida haria nakaidivavini arafiani

³¹Hari. Nahina mani hida kodivarani haria ka'ojomo'ivini hija? Asia vara a'onira oni'aki ho avarigaja kaimoni. Deus akadiania

hojaki haria kajoamorara kaimoni, oniani ida nahina haria kaabokaravini hija.

³²Ni-Deus haria kaathirivini hiki ada kidisai ka'oa, biva'aha'iki ada abini'ina akadimoni hahavi hina. Abosirina vani biva'aha'ara ada kidisai akadimoni hina. Biva'aha'iki bana jaboni ida nahina hahavi akainamoki.

³³Hana hini vani va'ora akaraganahara adani Deus kaija'ari? Deus haria nagathogatho'iki hari, akadimahi sohika'oani-ra kahivini, oniani ida ija'ari Deus viaha haria akaraganahavini-ra kaabokaravini hija.

³⁴Hana hini vania bikaabokaja ida akadihojai jahariki abosini haria arakhavini? Ni-nahina bikaabokaki ida Ibavi Jaharika'oakia haria karonavini akadihojai abosini. Jesus Cristo abini'iki akadimoni hina, ahoki'iki jaboni ada, okasi'iki ada Deus pitana aniaja hoja'aha. Ka'da'di danoki kani ida ibavi. Jesus Cristoa bikanikhariabakhiaki akadimoni Deus viaha.

³⁵Ni-nahina bikaabokaki ida Cristo sa'a kabodinia haria saarivini, binadabaja kaimoni ida haria nakaidivavini. Nahina ava'i-ra rogo ani'avini kaba'i, Cristo asia haria nakaidivaki hari. Aimana 'banani kaba'i, Cristo asia haria nakaidivaki hari. Ajahariharina kaba'i, avai'amina kaba'i, akanahinarina kaba'i, Cristo asia haria nakaidivaki hari. Nahina haria kahidakamarivini kaba'i, ariabinina kaba'i, asia Cristo haria nakaidivaki hari. Ni-nahina bikaabokaki ida Cristo haria nakaidivavini-ra nadabavini.

³⁶Deus athi kapapirani kania hojaki hida athi:

“Kadaija'ari arihina
mani ida mahi hahavi
ija'ari haria vanaabinivini-ra vanofivini hija.
Ovilia osahi hina abinira
kaimoni onivani fori hija
ida haria vanajahariharibakhiavini.”

Nihi ida athii.

³⁷Ni-nahina bikaabokaki ida Cristo sa'a kabodinia haria saarivini haria nakaidivajanarara kaimoni. Cristo haria kakodiaha'oadahavini, akaabokaki ida nahina hahavi namithaki akadiania.

³⁸Oogajahakiki ida nahina haria saarivini-ra kaabokaravini Cristo sa'a, haria nakaidivajanarara kaimoni. Ni-makhaniki ida ariabinina,

arihokina, asia haria nakaidivavini. Ni-Deus ibavi kaija'arini, ni-ka'da'di vanokiariki nama vahojaki, ni-nahina hoariha danoki nama hojaki, ni-nahina bikaabokaki ida Cristo sa'a kabodinia haria saarivini. Ni-nahina namithaki hidakaba'i, ni-nahina namithaki kaimoni mahi hoariha, ni-bikaabokaki ida Cristo sa'a kabodinia haria saarivini. ³⁹Ni-nahina ibavi arabo namania hojaka, ni-nahina ibavi arabo nabo'ania hojaka, ni-bikaabokaki ida haria saarivini Cristo haria nakaidivajanaria kaimoni. Ni-hahavi amonahani hararania hojaka bikaabokaki bana ida Deus haria nakaidivavini-ra nadabavini. Akadika'da'di Jesus Cristo haria nanokiahivini hiki ida niha ninini Deus haria nakaidivavini arafiani.

Israel kaija'ari varani vihina hida

9 ¹Ka'oa hiki hida oathi. Cristo kaija'ari ohina mani ida korijanahia hora kanavaraniija. Ma'onahai Jahaki ova'ira nahonariahihivini vani hora nava'isohidanokivini hija hida korijanahi-ra vara ovani'aravini. ²Ka'oa hi'oamanija hida ova'i mokara nini arafiani. Hari hirihi ida ova'i asara'ahapikini Israel kaija'ari vakadimoni. Kodija'ari vihiki adani. Ariamana, arimana hoarani vihiki adani.

³Onofiki ida Cristo-ra vavakajokavinia va'ora oakodiavini. Vakadihojai asohiriki abosini ogathanivini vakadimoni okaabokaja vaha; Cristo hora kava'ipahinivini-ra onofihi vaha. Ni-okaabokaki ida va'ora okajoamoravini.

⁴Deus vani va'ora nagathogatho'bo'da'ara adani Israel kaija'ari. Deus va'ora kanaisaiha'aha, binanokiabakhia'ihhi ida danona, vagana, jahana vakadiania. Va'ora nava'isohivini hi'ihhi ida kidiva'iponahi a'bo'daki afohanana, vakadiDeus hira kaimoni. Va'ora nava'isohivini hi'ihhi ida va'isohihi jiriki vanaabaja kaimoni. Israel kaija'ari Deu-ra vakanamasivivini-ra avigavini niha ninini Deua binofivini. Deus va'ora nava'isohijoravini hi'iki jaboni ida niha ninini va'ora kajoamorara kaimoni.

⁵Abraão kohana, Isaque kohana, Jacó kohana vihiki vakadija'ari vanamitharonisiagaki adani Israel kaija'ari. Avigavahaki adani vakadi'arahoda kohana miro'a. Cristo ija'ari vahararana hoja'ina kari, ovari jaboni Israel kaija'ari hi'iki. Deua bivaka'da'diki ida hahavi hojaki afoha'oadaha. Asohiki ida ija'ari hahavi Deu-ra khai vani'ahaha'oadahavini. Nimania hida binofiki.

⁶Kodivarani hirihi ida Deus kidiva'iponahi a'bo'daki-ra kava'ipahinivini. Binanamitha'oamanija ida vakadiania. Ni-Deus va'ora nagathogathohahavi'iki adani Israel kaija'ari, kidija'ari vihira kaimoni. ⁷Ni-Deus va'ora kanaisaihaki adani Abraão kohana kahanodi vanamitharonisiagaki hahavi. Deua bini'a'bo'da'aha ada Abraão:

“Kadaisai ka'oa adani Isaque,
Isaque kaisai vanamitharonisiagaki vihiki.
Kadaisai vahoariha ni-va'ora onaoniki kadaija'ari
vanamitharonisiagakia.”

Niha ada Deus.

⁸Deua binava'isohijora'iki ada Abraão kidiva'iponahi a'bo'dakia, oniani ida isai-ra vanamonahavini hi'ia kidigamo khama. Ovari isai Deus kaisai ka'oa kaimoni. Abraão kahanodi vanamitharonisiagaki ka'oa vihiki adani kidihanodi. Hari. Deus Abraão-ra nava'isohiravini oadani kidiva'iponahi a'bo'dakia, Abraão va'ora namonaha'aha adani isai vahoariha. Deus kaisai ka'oa vihiriha adani. ⁹Nimania hida Deus kava'iponahi a'bo'daki varani hini Abraão-ra nava'isohijoravini hi'iki:

“Badara hoariha onanokiaki bana hida odanona
avakadiania.

'Banaki bana ida Sara.

Makhira isani mani bana ada isai.”

Niha ada Deus.

¹⁰Asia hiki hida varani. Vi'bamiki adani Rebeca kaisai. Hoarana ada isai vakadiabi'i, Isaque oniki. Akadija'ari okhananavaki ada Isaque kohana.

¹¹⁻¹²Deua binagathogatho'iki ada Rebeca kaisai hoarana. Ni-binagathogatho'iki ada hoariha. Hoarana-ra nagathogathovini-ra nofivini mani ida hoarana-ra nagathogathovini hi'ia. Oniania Deua bini'a'ihhi ida Rebeca, kidisai va'banana viahania:

“Kajo'ojahiki kahunai abono kaimoni ada aajojahiki.”

Vara nina kaba'i, ni-va'bana'iaki kaho. Ni-hojai jahakia vakahojai'iaki kaho. Ni-hojai jaharikia vakahojai'iaki kaho jaboni. Deus oavani abono-ra nava'isohijoravini hija ida isai hana hina-ra nofivini kaimoni, oniani ida binagathogathovini hija. Vabadanirina oadani Deua biani'iki ada hoarana. Kidibadani abosini hirihi ida gathogatho'ina. ¹³Deus athi kapapirania hojaki hida athi:

“Onagathogatho'iki ada Jacó.
Okajoni'iki ada Esaú.”

Nihi ida Deus athi.

¹⁴Nahina mani hida kodivarani haria ka'ojomo'ivini hija? Asohiriki avavaniamanija koda ida Deus kahojai? Asohiki ida kidihojai. ¹⁵Deua bini'a'aha ada Moisés kohana:

“Onofihi ida ija'ari-ra okajoamoravini;
okajoamoramanihi.
Onofihi ida ija'ari-ra
ova'adivini;
ova'adimanihi.”

Niha ada Deus. ¹⁶Ni-Deua bikava'ibodiki ida nahina ija'aria binofivini binofiravini. Ni-Deua bikava'ibodiki ida ija'ari kabadani. Deua biva'adivini-ra nofihi; biva'adimanihi ida ija'ari. ¹⁷Deua bini'a'aha ada Faraó kohana. Deus athi kapapirania hojaki hida athi:

“Ira onaibaviki i Egito

kaarabonia
va'ora ivaka'da'dira kaimoni adani ija'ari Egito kaarabonia
vahojaki.

Onofi'iki ida ka'da'di ihini inanokiaja kaimoni ida odanona arafiaki.
Onofi'iki jaboni ida ka'da'di ihini,
oonina-ra avigara kaimoni adani arabo hahavi
kaija'arini.”

Faraó kohana-ra ni'a'iki ada Deus.

¹⁸Deua binofiki ida ija'ari-ra va'adivini; biva'adimanihi. Deua binofihi ida ija'ari-ra namorobohariki fori hini; binamorobohariki fori biniamanihi.

**Deus va'ora va'adiki adani ija'ari vahoariha,
va'ora va'adiriki adani ija'ari vahoariha**

¹⁹Hari. Hora nana'dohiki vahabini ida ija'ari oathi-ra kamithaki. —Ka'oa hihi ida Deus kahojai ikavaranini; nahina mani ida Deus ija'ari hojai jaharikia kahojaini-ra kahivini hija? Ija'aria bikaabokamanija koda ida Deu-ra kaathirivini binofikia? — hora inana'dohiki vahabini bana i.

²⁰Kodiva'ahi, ni-asohipa'itxiki ida nahina Deua binofiki-ra ikajonivini. Okavarajomiki bana hida nami kabavihi amonahani. Nami kabavihia ni-binana'dohiki ida namonahani hiki:

—Nahina kaimoni hora inamonahaki i onina?

²¹Makhira kamoti kanamonahava abonoa binamonahahi ida bavi binofiki. Ovari ka'oa biogaki ida bavi binofiki-ra namonahavini niha bini'a'avini. Oniania binabiinimanani'ihi ida nami ka'baka'baki, binapita'ihi, bavi 'bamiki-ra namonaha'aha. Nami pitani hoarania binamonahaki ida bavi nokiani jahaki, kaidivaki. Binaibavijahajakivini hiki binakaidivavini. Nami pitani hoariha binamonahaki ida mahi hahavi 'bai-ra nabavivini kaimoni.

²²Onivani fori bana Deus va'ora nihara adani ija'ari. Bavi hoariha fori vihiki adani ija'ari vahoariha. Deua binofiki ida ihamahina-ra nanokiavini vakadiania. Binofiki ida jaboni danonara nanokiavini. Binofiki ida bavi fori hiki-ra nihimajorakivini. Vakadihojai jahariki bikaihamahivini kaba'i, ni-jorakia va'ora nihima'iki, va'ora nokhamaniha mahi ipohikia.

²³Onivani fori haria nihara ada Deus jaboni. Bavi hoariha fori arihiki hari. Deua binofiki ida haria va'adivini. Binofiki ida vagana, jahana, danona, ogahana arafiaki-ra nanokiavini akadiania, oniani ida haria naibavijahajoravini hija, agathanija kaimoni ida vagana, jahana, danona, kidi'ogahai hiki.

²⁴Deus haria ani'aha judeus kaija'ari vahararana. Va'ora ani'aha jaboni adani vahoariha judeus kaija'ari vihiriki vahararana, kidija'ari arihija kaimoni. ²⁵Nimania hida Deus athi Oséias kohana binajiri'bo'da'iki:

“Vara va'ora ovani'a'bo'da'iki adani kodija'ari vihiriki.

Hari maha. Va'ora vara oni'aki bana adani:

‘Kodija'ari avihi'iki a'oni.’

Oniki bana ho.

Vara va'ora ovani'a'bo'da'iki adani ija'ari va'ora onakaidivariki.

Hari maha. Va'ora vara oni'aki bana adani:

‘A'onira onakaidiva'oamanija.’

Oniki bana ho.

²⁶Hi'oni ibavia Deus vara va'ora ni'a'iki adani ija'ari:

‘Kodija'ari avihiriki a'oni.’

Hihida ibavia afo'iana Deus vara va'ora ni'a'ianaki bana adani:

‘Kodisai avihi'iki a'oni.’

Va'ora ni'aki bana ada Deus ija'ari-ra nahokiki.”

²⁷Isaías kohana jaboni vara va'ora vani'aki adani Israel kaija'ari:

“Vaipohiki adani Israel
kaija'ari.

Kaasi 'ba'dani ipohini fori
vihina kaba'i,
ni-vaipohiki bana adani Deus va'ora akava'ijoaki.

²⁸Jorakia hoaranija bana Deus va'ora no'ahahaviki
bana adani arabo hahavi kaija'arini
vakadihojai asohiriki abosini hahavia.”

²⁹Isaías kohana vara bivani'ajora'iki ida hojai abosini kamahini.

“Deus va'ora va'aharara
vaha adani akadija'ari
vanamitharonisiagaki
vaipohiriki vahokina;
akadija'ari hahavi vaabiniha
vaha, ni-hoarana aaniki.
Sodoma sidaji kaija'arini,
Gomorra sidaji kaija'arini fori arihihi vaha.”

Israel kaija'ari vakadimoni jaboni ida moni jahaki

³⁰Nahina mani hida kodivarani haria ka'ojomo'ivini hija? Israel kaija'ari vihirikia ni-vakava'ibodiki ida ija'ari kamahi sohika'oani Deus va'ora kapoarira kaimoni. Deu-ra vavakaijokavini vani Deua binasohija ida vakadimahi, va'ora kapoari'aha.

³¹Israel kaija'ari vani adani Deu-ra vanako'dira. Vakava'ibodiki ida va'isohihi jiriki-ra vanaabavini, Deus vakadimahi sohika'oani bikahira kaimoni. Ni-vakaragaki ida Deus va'ora kapoarivini kaimoni.

³²Avanana'dohiki vahabini ida: Nahina mani ida vakaragaravini hi'ia? Deus va'ora akava'ijoavini-ra vavakaijokaravini mani ida va'isohihi-ra varagarivini hi'ia. Vakaijo'a'iki ida vaabono avakava'ijoavini va'isohihi-ra vanaabavinia. Ni-nikia Deua bikapoariki ida ija'ari. Va'ora ka'damanokho'iki fori vihiki adani judeus kaija'ari. Va'ora naadari'iki fori vihi'iki adani judeus kaija'ari ja'di fori hiki namania. ³³Deus athi kapapirania vara bivani'aki ada ja'di fori hiki:

“Mitha vani'a.

Onaibaviki bana ida ja'di Sião sidaji bodinia.
 Ija'ari-ra ka'damanokhoki
 bana ida ja'di.
 Ja'di va'ora naadariki
 bana adani.
 Ija'aria bivakaijokaha ada
 ja'di fori hiki;
 ni-onava'iponi'imarini bana ida ija'ari.”

Niha ada Deus Cristo-ra vara vani'ajoravini ja'di fori hina.

10 ¹Oigamina, onofidanokiki ida judeus kaija'ari Deus va'ora akava'ijoavini-ra vanofivini. Kodija'ari vihiki adani. Deus kania okanikhariadanokiki afobakhia ida va'ora akava'ijoavini.

²Vara ovan'aki ida vakadihojai onokibakhia'iki. Vanofi'iki ida Deu-ra khai vani'avini afojahaki. Vanofivini kaba'i, ni-avigaki ida niha ninini Deua binofiki-ra khai vani'avini. ³Ni-avigaki ida niha ninini Deus ija'ari kamahi-ra nasohika'oavini, bikapoarija kaimoni ida ija'ari. Avigaravini mani ida vakadimahi-ra vanasohika'oavini-ra vakaijo'avini hija, Deus va'ora kapoarira kaimoni.

Deus ija'ari-ra va'ora nava'isohivini hiki ida vakadimahi sohika'oani niha ninini viaha. Judeus kaija'aria vakajoniki ida Deus va'ora kapoarivini niha ninini binofikia. ⁴Cristo kha'ina mani ida Deus kava'isohihi jiriki-ra nihima'ia, oniani ida Deus ija'ari Cristo-ra vakaijokaki kamahi-ra nasohika'oa'ia, bikapoariki ida jaboni kidija'ari hija kaimoni.

Deua bikaabokaki ida ija'ari nofina hiki hahavi-ra akava'ijoavini

⁵Hari. Moisés kohana vara bivani'aki ida ija'ari Deus kava'isohihi jiriki-ra naabavini, oniani oa kidimahi-ra nasohika'oavini-ra nofihi ida ija'ari Deus viaha. Moiséa binajiriki hida athi:

“Ija'ari Deus kava'isohihi jiriki-ra ragaririh;
 Deus kava'isohihia bibananihi ida ija'ari Deus
 kania,
 kidimahi anokhomirija
 kaimoni.”

Niha ada Moisés kohana.

⁶Deus athi kapapirani kania hojaki ida athi pitani hoariha. Vara bivani'a'iki ida ija'ari Deu-ra vakaijokaki kamahi-ra nasohika'oavini. Nihi ida athii:

“Hari'a iabono nana'dohi:

‘Nahina vania koda bianikasira ada Cristo nama,
joirarira kaimoni?’

7 Hari'a iabono nana'dohi

jaboni:

‘Nahina vania koda bianigarira ada Cristo
ija'ari kohana vaibavia,
bivajoisira kaimoni?’ ”

Ni-niki hida varani asohiki. 8 Nimanía hida moni jiriki Deus athi kapapirania hojaki:

“Ni- napaja hojaki hida moni

Deus a'onira nava'isohivini hi'iki.

Avamaakarinia hojaki hida.

Avabodinia hojaki hida moni vara avavani'aja kaimoni.

Avava'ini bodinia hojaki

jaboni ida moni.”

Deua bivava'isohihiki ida ija'ari vakaijokana hiki kavaranihi.

Onivani fori hiki ida Deus kavarani vara avani'abakhiaki

vahoariha mitha vani'aja kaimoni. 9 Iva'ini bodinia ikajari'darihi

ida Deus Jesu-ra anahokivini abini'ina naothinia; vahoariha vaviaha vara ivani'ahi jaboni:

—Kodika'da'di ada Jesus — inihí, Deus ira akava'ijoahi.

10 Ava'i bodinia Deu-ra avakaijokahi; binasohika'oahi ida akadimahi; haria kapoariha. Vahoariha vaviaha ajari'darina-ra vara avani'ahi;

Deus haria akava'ijoahi. 11 Hojaki hida athi Deus athi kapapirania:

“Deua binava'iponi'imarinirihi ida ija'ari vakaijokana hiki.”

12 Ija'ari hahavi vakadimoni hida athi. Judeus kaija'ari vakadimoni

hida athi. Judeus kaija'ari vihiriki vakadimoni jaboni hida athi. Ni-

bianahoarihaki hida athi va'ora akava'ijoara kaimoni adani judeus

kaija'ari vihiriki. Hojaki ada ka'da'di hoarana ka'oa ija'ari hahavi

vakadimoni. Ovari va'ora kajoamorajahakiki adani ija'ari hahavi Deu-ra vakanikhariaki.

13 Hojaki hida athi hoariha Deus athi kapapirania:

“Akadika'da'di va'ora akava'ijoaki bana adani ija'ari hahavi
kanikhariana vihiki.”

Niki hida athi.

14 Ija'aria vakaabokarihi ida Cristo-ra vakanikhariavini, vajari'dana oadani. Ija'aria vakaabokarihi ida Cristo-ra

vakajari'daravini, vakamitharavini oadani ida monina. Ija'aria vakaabokarihi ida monina vakamithavini, vahoariha vara vavani'aravini oadani. ¹⁵Ati avikhava abonoa vakaabokarihi ida monina avavaadahaonivini, vahoariha va'ora vakaronaravini oadani. Deus ati kapapirania hojaki hida ati hoariha:

“Jaha'oamanija ida
 moni jahaki
 avavaadahaoniva abonoa
 vavikhavini.”

¹⁶Hari. Ni-ija'ari hahavia vakapoariki ida moni jahaki-ra vakamithavini. Isaías kohana binana'dohi'aha:

“Kodika'da'di,
 hana vihina vania vakajari'darija ida akadivarani?”

Niha ada Isaías. ¹⁷Ija'ari Cristo monina-ra vakamithavini vani binakama'daja ida vakajari'daravini. Ija'ari vania vara vavani'aja ida Cristo monina ija'ari-ra najari'dariki.

¹⁸Hari. Ona'dohihi: Vakamitharia koda ida moni jahaki? Ha'a, vakamitha'oamani'ia ida. Deus ati kapapirania hojaki hida ati hoariha:

“Ija'ari arabo hahavia vahojakia vakamithaki ida monina vakavaranina ati 'barakia.
 Aakhanakhama'iki ida vaathi arabo napaja.”

¹⁹Ona'dohi'ianahi: Israel kaija'aria avigaria koda ida moni? Ha'a, avigaki ida. Moisés kohana miro'a va'ora vara vani'a'iki adani Israel kaija'ari:

“Deus avakadija'ari vihiriki-ra va'ora kajoamoraki bana,
 kidija'ari vihira kaimoni,
 oniani ida bana a'onira anakabajahaja.

Deus ija'ari vava'i bodinariki fori vihiki-ra va'ora kakodiaki bana,
 oniani ida a'onira naihamahija.”

Nimania hida Moisés kohana judeus kaija'ari vihiriki-ra vara va'ora vani'avini. ²⁰Isaías kohana jaboni ofinirina vara bivani'a'iki ida Deus ati:

“Hora vakaraga'aha adani judeus kaija'ari vihiriki hora
 vanako'diriki.

Hora vanana'dohiriki vakadiania oabono onanokia'ih.

Niha ada Deus. ²¹Vara va'ora vani'avini adani Israel kaija'ari Deus bini'aha:

“Mahi oadani ovadi-ra oanavirami'ihi,
 kodiania vajoira kaimoni.
 Vamorobohariki fori vihiki adani.
 Vakajoni'oamanija hida oathi-ra vanaabavini.”

Deus va'ora va'adiki bana adani Israel kaija'ari

11 ¹Hari. Ona'dohihi: Deus va'ora kajonimanira adani Israel kaija'ari? Iniani. Va'ora kajonipa'itxiriha adani kidija'ari. Hovani jaboni Israel kaija'ari ho. Abraão kohana kahanodi namitharonisiagaki ho. Kodija'ari okhananavaki ada Abraão kahanodi kaisai Benjamim oniki kohana. Kodija'ari avikhananavaki adani Benjamim kaija'ari vanamitharonisiagaki. ²Ni-Deus va'ora kajoniki adani kidija'ari. Hahavi kama'dani viahania Deus va'ora nagathogatho'iki adani. Avarigaki ida Elias kohana varani hina Deus athi kapapirania hojaki. Elias kohana vara bivani'a'iki ida Israel kaija'ari vakadihojai bivajahariki. Deu-ra ni'adanoki'aha:

³“Kodika'da'di,
 va'ora vanaabinibakhia'iki adani iathini namoniva abono
 va'ora ikarona'iki.
 Vanatharara'iki ida ibavi ipohiki ja'di aaroisiki
 ija'ari igitha abononi
 aha'dikia ira vano'avini ibavini.
 Hovani oa oahoarani'ia
 iathini namoniva abono ohina oa'aani'ia.
 Vanofiki jaboni ida hora
 vanaabinivini.”

Niha ada Elias kohana. ⁴Deua bigathani'ihi ida Elias athi:

“Va'ora oani'iki adani 7 mil ija'ari vihiki kodimoni
 vihina.

Ni-vakanamasiviki ida deus amovana Baal oniki.

Vaipohiriki adani 7 mil
 ija'ari.”

Niha ada Deus.

⁵Oniaro kari fori hi'ianaki hida hidakaba'i. Vahojaki adani Israel kaija'ari vaipohiriki Deus va'ora ani'iki. Va'ora kajoamoravini va'ora nofiha, oniani ida va'ora va'adivini hija. ⁶Deua binofiki ida ija'ari-ra va'adivini, oniani ida va'ora nagathogathovini hija.

Ni-Deua bikava'ibodivarani'imidiaki ida ija'ari kahojai jahani jaharini, bikajoamoraja kaimoni ida ija'ari binofiki. Ija'ari kahojai-ra kava'ibodivarani'imidiara vaha; abosimanihi vaha ida va'ora va'adivini hojai jahakia. Deua bino'aka'oamanihi kidikajoamorahia.

⁷Hari. Nahina mani hida varani haria ka'ojomo'ivini hija? Israel kaija'aria ni-vakaragaki ida Deus va'ora kapoarivini niha ninini, vakadimahi sohika'oani kaimoni. Ija'ari vaipohiriki Deus va'ora ani'iki vania vakaragaja ida. Vahoariha vamorobo kamokhiha'iki fori vihiki. Ni-vakaabokaki ida Deus va'ora kaboa'ivini-ra vakamithavini. ⁸Hojaki hida Deus athi kapapirania varani hina:

“Ija'ari Deus athi-ra vakajoni'iki Deus vava'i bodini
binasadoki fori hiki va'ora kanamaodorohaki
fori vihiki,
vamorobo bikanamokhihaki fori vihiki jaboni adani.
Asia nikia vakahojaiki
hadani.”

Nihi ida athii.

⁹⁻¹⁰Davi kohana vara va'ora vani'aki jaboni adani:

“Onofiki ida vakadihinika kania
nahina jahakia va'ora ino'avini
va'ora anagithiki fori hira kaimoni,
tapajo kabodinia avagithiki fori vihina.

Onofiki ida va'dama karobarimanini vaadariki fori vihira kaimoni,
vakadihojai jahariki abosini-ra vagathanivini.

Onofiki jaboni ida vanokho 'ba'dani
modo niki fori hini
vakamaodorohaki fori
vihira kaimoni.

Onofiki jaboni ida vavatxivatxina vaadahana
ija'ari daji khanaki-ra kaiba'iki fori vihina
vahojahaha'oadahana.”

Nimania ida Davi kohana athi va'ora vara vani'avini.

¹¹Hari. Ona'dohi'ianahi: Ka'damanokhoki fori vihina naothinia adani judeus kaija'ari, vahojahaha'oadahamanira adani vaadari'ina? Iniani. Badani asohirikia vakabadaniki adani judeus kaija'ari Cristo-ra vakajonivinia, oniani ida Deus judeus kaija'ari vihiriki maina-ra va'ora akava'ijoavini hija. Deus va'ora akava'ijo'a'iki adani judeus kaija'ari vihiriki, judeus kaija'ari va'ora avakabaira kaimoni.

¹²Judeus kaija'ari Jesu-ra vakajonivini mani ida arabo hahavi kaija'arini Deus kanahina jahakia va'ora nagahinaja. Judeus kaija'ari Deus kanahina jahakia vagahinarina mani ida judeus kaija'ari vihiriki Deus kanahina jahaki-ra vagathanivini hija. Jahaki ida Deus judeus kaija'ari vihiriki-ra va'ora kajoamorabakhia'avini niha ninini. Jahani arafiaki bana ida judeus kaija'ari hahavi va'ora nagathogatho'iki Deus va'ora kajoamoravini niha ninini.

Deus va'ora akava'ijoaki adani judeus kaija'ari vihiriki

¹³Judeus kaija'ari avihiriki a'oni. A'onimaina vara a'onira oni'aki ho. Deus hora ni'aha:

—Ivaadahaoni bana ida Cristo monina mahija judeus kaija'ari vihiriki-ra va'ora inakamithahivini — hora ni'aha.

Deu-ra khai oni'avini hi'iki hihida badania hora no'a'avini.

¹⁴Kodija'ari vihiriki-ra okanamonivini mani ida kodija'ari va'ora avakabaivini hija vahabini. Judeus kaija'ari va'ora avakabaiki adani vakadija'ari vihiriki, va'oaniaro maina vahoarahanana vanofi'ihhi jaboni ida Deus va'ora akava'ijoavini. ¹⁵Deus judeus kaija'ari-ra va'ora kajoni'avini vani va'ora kaboa'i'aha adani arabo hahavi kaija'arini, kidiva'ahi vihira kaimoni. Jaha'oamanija bana ida mahi Deus judeus kaija'ari-ra va'ora kapoarivini kamahini. Ija'ari abini'ini naothinia ahokini vani fori hija bana ida mahi jahani.

¹⁶Va'ora okavarajomiki adani judeus kaija'ari pão kaimani fori vihina. Okavarajomiki ada vakadija'ari okhananavaki pão kaimani kapitani kapa'itxi fori hina. Deu-ra vakanava'igavini kihiki ida pão kaimani kapitani kapa'itxi; kidiani hahavi ida pão kaimani. Ava 'damani abohani fori hiki ada Abraão jaboni. Deu-ra vakanava'igavini hiki ida ava 'damani abohani, kidiani jaboni ida ava vadini hahavi.

¹⁷Va'ora okavarajomiki bana adani judeus kaija'ari oliveira avani rakhajaha'iki vadinia. Ija'aria bi'dani'iki ida ava vadini. Aniani ibavinia binaibaviki ida oliveira rakhajahariki vadini moananama'oja kaimoni. Oliveira avani rakhajahariki vadinia bigathaniki ida oliveira avani rakhajahaki dohanian binahokija kaimoni. A'onivani judeus kaija'ari avihiriki, oliveira avani rakhajahariki vadini fori avihiki a'oni. Deus kania avagathaniki ida judeus kaija'ari-ra nahokijahakiki, va'ora nadanoki hiki. ¹⁸Hari. Hari'a vakaihiponiri

ida ava vadini fori hiki Deua bi'dani'iki. Hari'a avaabononi vavaboraboraaha avajahania, va'oaniaro vajaharina va'ora avakahiki. Ava vadini fori avihiki a'oni. Ni-avanahokiki fori hiki ida ava 'damani abohani. Ava 'damani abohani vani ida a'onira nahokija.

¹⁹Oathi-ra gathaniki vahabini ida hoarani avahararania hojaki:

—Deua bi'dani'iki ida ava vadini, hojaki ida ibavi hora anakaramisivini ibavini kaimoni — nihi. ²⁰Ka'oa hiki ida ava vadini a'daniki fori vihina judeus kaija'ari. Cristo-ra vavakajokaravini mani ida Deus va'ora 'daniki fori va'ora nihavini hi'ia. Avavakajokavini mani ida ava vadinia akaramisiki fori Deus a'onira nihavini hija. Hari'a avaabononi vavaboraboraaha vaibavia avahojania. Avaabononi avakava'igairi bana.

²¹Ni-Deus va'ora va'adiki adani judeus kaija'ari vajari'daki. Ava vadini movabiininini vani fori vihira adani. Avakava'ipahinihi ida Deu-ra avavakajokavini; judeus kaija'ari-ra va'adiravini fori avihiki.

²²Vakava'ibodivarani bana hida Deus kahojai. Athii forakia vara va'ora ni'aki adani vahoariha. Athii khanakia vara va'ora ni'aki adani vahoariha. Athii khanakia va'ora ni'aki adani ija'ari hojai bivajaharikia vakahojai. Vaadari'iki fori vihiki adani. Athii forakia Deus a'onira ni'a'iki a'oni. Avavakajokavini oadani, asia athii forakia vara a'onira ni'aki ada. Avavakajokavini avakava'ipahinihi; a'onira 'daniki fori a'onira nihaha ada Deus.

²³Judeus kaija'aria vakava'ipahinihi ida vakadijari'di; Deus va'ora anakaramisi'ianaha vaibavia vahoja'ianara kaimoni. Deus vania bikaabokaja ida va'ora anakaramisi'ianavini kidiania.

²⁴Kodivarani hiki hida a'onivani judeus kaija'ari avihiriki oliveira avani rakhajahariki vadini fori avihiki a'oni. Ija'aria bi'daniki hida vadini, bianakaramisiki ida nokhoni oliveira avani rakhajahaki a'daniki kania, moananama'oja kaimoni ida vadini aja'dini. Oliveira avani rakhajahaki fori vihiki adani judeus kaija'ari.

Deua bikaabokaki ida oliveira avani rakhajahariki vadini-ra anakaramisivini oliveira avani rakhajahaki vadini a'daniki ibavinia. Bikaabokajahakivini arafiaki ida oliveira avani vadini a'daniki-ra anakaramisi'ianavini a'daniki ibavinia.

Deus va'ora nakaidivaki adani ija'ari hahavi

²⁵Oigamina, hojaki ida moni ka'oa hini ija'ari vahoariha avigariki. Onofiki ida avarigavini. Moni-ra avakamithavini vani ni-

ogahai abono avihinia avaabononi avakava'ibodivaraniki. Nimanía hida moni ahojaki vahoariha avigariki. Ni-vamorobohariki fori vihiha'oadahaki bana adani Israel kaija'ari. Deu-ra vanofihahaviki adani Israel kaija'ari vihiriki Deus va'ora nagathogatho'iki. Kama'daki bana ida Israel kaija'ari maina Deu-ra vavakaijokavini.

²⁶Hari. Oniaroa, Deus va'ora akava'ijoaki bana adani Israel kaija'ari hahavi. Hojaki hida Deus athi papira:

“Sião sidajia khaonaniki bana ada aihotahi abono.

Bianiki bana ida hojai hahavi Deua bivajahariki

Jacó kaija'ari vanamitharonisiagaki vakadiania.

²⁷Vakadihojai asohiriki oanivini kamahini,

va'ora onava'isohivini hiki bana hida kodiva'iponahi a'bo'daki.”

Niha ada Deus.

²⁸Hari. Judeus kaija'ari Cristo monina jahaki-ra vakajonivini mani ida Deu-ra vakaimajaharavini hija. Nimanía hida Deua binofiki va'ora kajoamorara kaimoni adani judeus kaija'ari vihiriki.

Hari. Judeus kaija'ari-ra va'ora nagathogatho'bo'da'avini mani ida Deus kava'ahi va'ora nihaja. Kidiva'ahi va'ora nihavini mani ida Abraão kohana-ra va'ora nava'isohi'bo'davini hiki-ra nanamithavini hi'ia. ²⁹Deus va'ora ani'iki adani ija'ari hana vihina va'ora nofiki va'ora kajoamorara kaimoni. Ni-bianahoarihaki ida kidiva'ibodivaraní.

³⁰A'onivani judeus kaija'ari avihirihi, 'bo'dakari avanaabarihi ida Deus athi. Hari maha. Deus a'onira va'adi'iki a'oni. Judeus kaija'ari Deus athi-ra vakajoni'avini mani ida Deus a'onira va'adivini hi'ia.

³¹Nini vani namitha'ia ida judeus kaija'ari vakadiania, Deu-ra vakajonivini. Deus a'onira va'adivini mani ida judeus kaija'ari Deus athi-ra vakajonivini hija, oniani bana ida Deus judeus kaija'ari-ra va'ora va'adivini hija jaboni.

³²Ija'ari hahavi vamorobohariki fori vihina mani ida avagithiki fori va'ora nihaja. Deus nikia va'ora va'aha'iki adani. Ni-vakaaboka'iki ida athi vanaabavini. Onivani fori hija ida namitha'iki ija'ari hahavi vakadiania, Deus va'ora va'adiahavira kaimoni.

Khai ani'ava ida Deus jahana

³³Jaha'oamanija ida Deus kakajoamorahi! Jahani arafiaki ida Deus ija'ari hahavi-ra kajoamoravini arafiani afojahaki.

Karaho'oamanija ida Deus agahai arafiaki. Biogahahaviki ida ogahai. Ni-nahina bikaabokaki ida Deus kava'ibodivarani-ra ogavini. Deus kava'ibodivarani ija'ari kava'ibodivarani-ra aradaki. Ni-nahina bikaabokaki ida kidibadani, kidihojai hiki ogavahani niha ninini. ³⁴⁻³⁵Hojaki hida athii Deus athi kapapirania:

“Ni-nahina biogaki ida Deus kava'ibodivarani niha ninini.

Ni-nahina bikaabokaki ida Deu-ra nava'isohivini biogarikia.

Ija'ari Deu-ra no'avini hi'ini kaba'i ida kidinahina, akadiania ni-nahina abosiki hojaki.

Deus kani ida hahavi hojaki.”

³⁶Deua binakama'daki ida hahavi hojaki, binadadaha'oadahaki ida kidiamonahi. Kidimoni ida kidiamonahi hahavi. Jahaki ida Deu-ra akanamasiviha'oadahavini. Nimaniam hida binofiki.

Akadimahi niha ninini Deua binofivini

12 ¹Hari. Oniaroa, oigamina, Deus haria va'adivini arafiani mani ida a'onira okanikhariadanokivini hija. Avaabononi hahavia Deu-ra vakanava'iga'a bana. Igitha abononi ija'ari Deu-ra kanava'igavini vani fori hini, onofija ida avakadimahi avahokini oadani Deus kaimoni. Avaabononi vava'aha bana mahija Deus kabadania avakabadani'avini, Deua khai bini'aja kaimoni ida avaabononi avava'ahavini kidimoni avihini. Nimaniam hida Deu-ra akanamasivika'oavini binofiki.

²Hari'a avakadihojai hijanava bana ida hojai Deu-ra vanofirikia vavajahaki. Vava'aha bana ida Deus avakadiva'ibodivarani-ra anaja'dihahavivini mahija Deus kava'ibodivarani fori hivini. Deus avava'ini bodinia varani-ra anaja'dihi; nahina Deua binofiki-ra avarigahi. Jahaki ida nahina Deua binofiki. Asohika'oaki ida hahavi Deua binofiki.

³Deus hora kajoamoravini vani biobaija ida ogahai danoki ova'i bodinia, oniani hida a'onira onava'isohivini hija: Vakava'ibodivarani ida avakadimahi afohanana. Hari'a avajahania avaabononi vavaboraboraaha'imarini. Vanasohi bana ida avaabononi avakava'ibodivaranivini. A'onivani afohanana vakava'ibodivarani bana ida nihaforti hini ahapini avakadi'ogahai danoki Deus a'onira no'avini hi'iki.

⁴Hari. Hojaki ida ija'ari abononi niha nini hahavi, hihavija kaimoni ida ija'ari. Ija'ari sa'ani kabadani fori hirihi ida 'damani kabadani. Ija'ari nokhoni 'ba'dani kabadani fori hirihi ida moroboni kabadani.

⁵Onivani fori arihija. Aripohina kaba'i Cristo abono hoarani arihiki hari. Cristo kania aakaramisihahavina mani ida Cristo abono hoarani haria nihaja. Cristo niha nina arihiahavina mani ida ariabono akanakaramisikhamavini hija. Cristo abono hoaranini kaba'i, Cristo niha nina hoarani ni-Cristo niha nina hoariha fori hiki.

⁶Hari. Deus haria no'avini hi'iki ida kidi'ogahai danoki pa'itxi hoarahanana. Haria honariavini hi'iki ida ogahai danokia akabadanina. Deus kidija'ari hoarahanana-ra no'avini hi'ihhi ida ogahai danoki Deus athi-ra vanamonira kaimoni. Athi anamonivini akaabokahi; Deu-ra avakaijokahi; vara avani'ahi ida moni haria nava'isohivini hi'iki. ⁷Haria no'avini hi'iki vahabini ida ogahai danoki, akaabokaja kaimoni ida hoariha-ra aakodiavini, oniaroa aakodiava bana.

Haria no'avini hi'iki vahabini ida ogahai danoki, akaabokaja kaimoni ida hoariha-ra aka'ojomo'ivini, oniaroa aka'ojomo'iva bana.

⁸Haria no'avini hi'iki vahabini ida ogahai danoki, akaabokaja kaimoni ida ija'ari khaii nijanariki-ra akajoamoravini, oniaroa khaii ni'ianaki bana ida hoariha.

Ija'aria bikaabokahi ida hoariha-ra kajoamoravini kidinahina ravinania. Khaii nini vani bana ravinahava.

Ija'aria bikaabokaki ida vahoariha-ra va'ora vaka'da'divini, vajarofia bada bini'ajahakiva bana hida badani.

Ija'aria bikaabokaki ida athii forakia kavaranini. Vi'di nini vani bikajoamorava ida hoariha.

⁹Ija'ari-ra avanakaidivahi; hari'a va'ini vavajaha'imarini. Vakaramona'a bana ida hojai jaharika'oaki. Vanofijahaki'a ida Deua bivajahaki. ¹⁰Avaabononi vakanakaidivakhama bana afojahaki, Cristo igamina a'oni. Khai vani'a ida varani jahakia avaabononi vara avakani'akhamavini bana mahija vahoariha-ra avava'ahavini vanofikia jaboni.

¹¹Avakadibadania vakabadanijahaki'a bana. Hari'a vakajoniaha. Khai avakhanini vani jorakia avanikha bana ida badani Deua binofiki.

¹²Khai vani'ahaha'oadaha bana ida Deus a'onira kaibavijahavivini hi'iki avanokhaki. Avava'ini rogo inini radahani-

ra avanokhavini oadani hari'a avava'ini vidavidahava. Hari'a vakava'ipahini bana ida Deu-ra vara avani'avini.

¹³Avakadinahina pitania va'ora vano'a bana adani avaimigamini Cristo kaniaja nahina vakainamokia. Va'ora vakajahita bana adani Cristo igamina napaja vikhaki avagorania vakaikahiki.

¹⁴Deu-ra vakanikharia bana mahija va'ora kajoamoravini adani a'onira vanajaharihari. Hai oamani. Vakanikharia bana va'ora kajoamoravini. Hari'a bana vakanikharia ida va'ora napohimajavini. ¹⁵Va'ora avanokiha adani ija'ari khai vakhaniki, khai vakhanijabana bana. Va'ora avanokiha adani vaasaraki, vaasarajabana bana jaboni.

¹⁶Avaabononi vakanajahamisikhama bana. Hari'a avaabononi vavaboraboraaha bana nahina avihinia. Va'ora vakanava'ahiha bana adani ija'ari vakanahinariki. Hari'a avaabononi vakava'ibodivarani afohanana bana avakadi'ogahai vahoariha vakadi'ogahai-ra aradavinia.

¹⁷Hari'a bana ianaabosi ida ija'ari hojai jaharikia kahojai kadania, kidibadani fori hikia ikabadanini jaboni. Bada vani'a ida badani ija'ari hahavia vavajahaki. ¹⁸Vakaijo'a bana vahoariha khama avaabononi avarakanajahamisikhavamini.

¹⁹Oigamina, hari'a iabono na'da'diabosi. Deus vani ada ira bana na'da'diabosira, nahina jaharikia biarakhaki ida ija'ari. Hojaki hida athi Deus athi kapapirania:

“Ira ona'da'diabosiki bana i.

Onaabosiki bana ida jahariki-ra vanamonahaki
vakadihojai.”

Nihi ida Deus athi. ²⁰Hojaki ida athii hoariha Deus athi kapapirania:

“Vai'amihi ida ira napohimajavini-ra nofiki;

'baia ino'a bana.

Kanabidini akaafora'ih;

paha ino'a bi'aviki

kaimoni.

Ira vapohimajavini-ra nofiki-ra ikajoamorahi,
oniani ida ianava'i'aipahihivini hija.”

Nihi ida athii. ²¹Hari'a avava'ini-ra akaboroanava bana ida hoariha kahojai jahariki mahija kidihojai fori hiki bada avani'aravini. Bada vani'a bana ida hojai jahaki kidiania mahija kidihojai jahariki avanihimavini.

Jahaki ida arabo vaka'da'diva vaathi-ra anaabavini

13 ¹Ija'ari hahavia vanaaba'ava bana ida arabo kaija'arini vavaka'da'diki vaathi. Deua biva'ahavini mani ida ka'da'di vakadija'ari-ra vahonariafiahavini hija. Va'ora va'ahariha; ni-vahojaki adani ka'da'di. Deus va'ora honariafiahaki adani ka'da'di vakadiarabo kaija'arini-ra vavaka'da'divini.

²Ija'aria bikajonihi ida arabo kaka'da'dini athi-ra naabavini; Deua bihonariavini hiki-ra kajonihi. Deua bihonariavini hiki-ra kajonihi; abononi arakhahi jaharikia arabo kaka'da'dini sa'a kabodinia.

³Ni-nahina kaimoni ija'ari hojai jahakia kahojai arabo vaka'da'diva-ra va'ora finiki. Ija'ari hojai asohirikia kahojai vani va'ora finira adani. Arabo vaka'da'diva-ra va'ora ifiniravini-ra inofihi; hojai jahaki-ra bada ini'ahi, oniani ida kadahojai jahaki-ra vavajahavini hija.

⁴Deus kahonai abono adani arabo vaka'da'diva. Vakadibadani hiki ida a'onira avakadava'avini. Hojai asohirikia avakahojaihi; va'ora vifini bana. Vakaabokaki ida avakadihojai vavajahariki-ra vanaabosivini nahina jaharikia a'onira avarakhavini. Deus kahonai abono vihina mani ida ija'ari kahojai asohiriki-ra vanaabosivini hija nahina jaharikia. Nimanianida Deua binofiki ka'da'di kahojai hini, ⁵oniani ida arabo vaka'da'diva vaathi-ra avanaabavini-ra ohonariavini hija. Ohonariaki ida vaathi avanaabavini, Deus a'onira kaihamahiria kaimoni, avakamithaja kaimoni jaboni ida avava'ini kaabanahahani.

⁶Arabo vaka'da'diva ija'ari-ra vanava'isohivini vani bada vani'aja ida badani Deua binofiki, oniani ida imposto kajinironi-ra avararakhavini-ra najahaja arabo vaka'da'diva vakadiania.

⁷Oniaroa, avarakha'a bana ida imposto kajinironi vakanikhariaki. Va'ora vano'a bana adani ka'da'di avakadibadani abosini pitania, arabo ka'impostoni kajinironi hikia jaboni. Avakadiarabo kaka'da'dini vihina mani ida va'ora avavava'ihavini najahani hija.

Ija'ari hoariha-ra naibavijahavini varani hini hida

⁸Hari'a bana inaabosiravini hojava oni hoariha. Nahina abosi'iariki fori hiki ida hoariha-ra avanakaidivavini. Hoariha-ra vanakaidivaha'oadaha mahija avanaabosiki fori hivini. Ija'ari ija'ari vahoariha-ra va'ora nakaidivahi; binaabahavivi ida Deus

kava'isohihi jiriki. ⁹Deus kava'isohihi jiriki pitahani ija'ari-ra kaabanivini:

“Hari'a vavi'oma ida
makhira hoariha kagamo.
Hari'a vavi'oma ada gamo
hoariha kamakhira.
Hari'a hoariha-ra naabini.
Hari'a bo'dia.
Hari'a iakabai ida hoariha
kanahina.”

Asia hojaki hida honari hoariha, honari ipohiki-ra aradaki:

“Iabononi inakaidivavini vani fori va'ora niha
va'oani ija'ari hahavi.”

Hihida va'isohihi hoarani aradahaki-ra avanaabahi; Deus kava'isohihi hahavi oamani ida avanaabaja. ¹⁰Ija'aria binakaidivahi ida hoariha; ni-bada bini'aki ida hojai asohiriki kidiania. Vahoariha-ra va'ora anakaidivahi; Deus kava'isohihi hahavi-ra anaabahi.

¹¹Vanaaba'a bana hida a'onira vara oni'avini hiki athii. Avarigaki ida mahi hahavi anokhomini kamahini amaakari'ini. Avavadiki fori avihiki a'oni. Hari. Avanokhoni aforajoraki'ava bana. Jesu-ra avakajokabiininivini vani ni-Deus haria akava'ijoavini kamahini amaakariki kaho. Hari maha. Amaakari'iki ida haria akava'ijoavini kamahini.

¹²Ihimini amaakariki ida joma bakibakini fori hiki. Kama'dani amaakariki ida mahi vagani. Hari'a bada ani'ajanava ida hojai asohiriki ija'ari bakibakinia vahojakia bada vani'aki. Anabiiniva ida akadisa'ai fori hiki mahija nahina jahariki-ra adavini mahi vagania. ¹³Mahi vagania arihojaki fori arihina vani hojai Deua bivajahakia akahojaiva. Hari'a avikha kavi ija'ari-ra kanabajadiki kania. Hari'a vakahano. Hari'a avidoraonibakhia ida gamo hoariha. Hari'a hojai asohiriki kaipahivahakia vakahojai. Hari'a avaabononi avakanaathidanoararikhama. Hari'a avakaraganaha.

¹⁴Anabiiniva ida akadisa'ai akadikada'di Jesus Cristo haria no'avini hi'iki. Hari'a avakajahitaki fori hijanava bana ida avakadimahi 'bo'da mahija hojai bikava'inofinofiki-ra avava'ahajanaravini.

Avaigamini kahojai varani hini hida

14 ¹Hari. Vakapoari bana ida hoariha Cristo-ra vakajokavini kaba'i ajahamisjahakiriki kidiania. Kaarariki fori hiki

ida Cristo-ra vakaijokavini. Hari'a kidiania aathidanoarari kidiva'ibodivarani danorikia.

²Hari. Ija'ari hoariha Cristo-ra vakaijokakia bihaki ida 'bai hahavi. Ija'ari hoariha Cristo-ra ogajahakiriki ni-bihaki ida baimana. Bihaki ida rakhajahi jo'doni, bononi, afani, ihi'ai hiki ka'oa. Kidikaaji-ra kavi'baivini ida. ³Hari'a ija'ari 'bai hahavi-ra hakia bikaihiorava ida ija'ari hoariha baimana kakaajiki. Hari'a ija'ari baimana kakaajikia bini'ava ida hoariha:

—Asohiriki ida kadahojai 'bai hahavi-ra ihavini.

Deua bikapoariki ida ija'ari 'bai hahavi-ra haki, oniani ida ikaabanivini nasohirini hija. ⁴Hari'a vara ivani'a ida hoariha kahunai abono kakaaji asohini asohirini ikahivini. Deus kahunai abono ida ija'ari kaajiki kaajiriki hiki. Kidika'da'di ka'oa vara bivani'aki ida kidihonai abono kahojai, bivajahavini bivajaharavini bikahivini. Jahaki bana ida honai abono kabadani. Deua biakodiavini mani ida badani bivajahaki-ra namonahavini hija.

⁵Ija'ari vahoariha vakava'ibodivaraniki ida hojani mahi bivakaajiki kaimoni. Ija'ari vahoariha vani adani vajari'daha. Vakava'ibodivaraniki ida mahi karaho hojarini. Jahaki ida ija'ari hahavi va'ini vara nini, biogaja kaimoni ida afohanana kaaji asohiki kaaji asohiriki, va'ini kosakhamani hijanaria kaimoni. ⁶Ija'ari mahi-ra vakaajiki abononi ni'ahi:

—Hojaki hida mahi karaho Deus jahana-ra khai oni'avini kaimoni — nihi. Ija'ari 'bai-ra vakaajiriki abononi ni'ahi:

—Jahaki ada Deus, hora no'avini hiki ida baimana ohaki kaimoni.

Ija'ari baimana kakaajiki abononi ni'ahi:

—Jahaki ada Deus, hora no'avini hiki ida rakhajahi bononi, jo'doni, ihi'ai hiki ohaki kaimoni.

⁷Ni-avaka'da'diki hida akadimahi. Ni-avaka'da'diki jaboni ida ariabinina. ⁸Arihokina oadani Cristo kaimoni hida akadimahi. Ariabinina kamahini Cristo kaimoni jaboni hida ariabinina. Arihokina, ariabini'ina Cristo haria vaka'da'diki hari.

⁹Cristo abini'ina naothinia ahoki'ina, ija'ari vahokiki, ija'ari vaabini'iki vihiki vakadika'da'di kaimoni ada.

¹⁰Hari. A'onivani avaigamini kaajia kahojaini asohirini-ra avakahivini. Ni-jahaki ida avaigamini-ra avakaihioravini. Harivani afohahavi Deus viaha arihojaki bana hari, Deua bini'aja kaimoni ida ija'ari hana hini kahojai asohiki hana hini kahojai asohiriki. ¹¹Hojaki hida athii Deus athi kapapirania:

“Niki ada Deus:

Ka'oa hiki hida ohokina.

Ka'oa hiki jaboni hida kodivarani

ovava'isohihijora'iki.

Ija'ari hahavi vakajo'atharariki bana oviaha,

vara hora vani'aki bana:

‘Deus oamani i.’

Vakhaniki bana adani.”

¹²Harivani afohahavi Deu-ra ananamithavini hiki bana ida afohanana akadivarani, akadibadani, akadihojai hiki niha ninini.

Hari'a avanaadariki fori hiva ada avaigamini

¹³Hari'a arigamina-ra akanavaranihava hojai avajaharikia.

Avaabononi vara vani'a bana:

—Jokoa bada oni'arihi hida badani oigamina-ra ka'damanokhoki fori hiki. Ni-onofiki ida kodihojai oigamina-ra kaboroborovini hojai asohirikia — vakhani bana afohanana.

¹⁴Kodika'da'di Jesus kania oakaramisina mani ida kaaji hojarini-ra oogajahakivini hija. Kaaji hirini kaba'i ida mahi, 'bai hiki, ija'ari kaaji hojani-ra kava'ibodivaranihi; ni-asohiki ida kidimoni hini bivakaajiravini. Kidikaaji hi'oamanija ida. ¹⁵'Bai iigamini kakaaji hiki-ra ihavini, iigamini va'ini-ra fai iani'ahi. Ihahi; iigamini-ra inakaidivaravini-ra inanokiahi. Hari'a bana iigamini va'ini-ra fai ani'a 'bai kidikaaji hiki-ra ihavinia. Iigamini kaimoni ida Cristo abini'ina.

¹⁶Vakava'ibodivarani bana ida niha ninini avakadihojai jahakia avakahojaiani mahija varani jaharikia vahoariha avakadihojai-ra vakanavaraniharavini. ¹⁷Vara avani'avini hiki ida Deus ija'ari-ra vaka'da'divini, akadivarani hirihida 'bai havahaki 'bai havahariki, nahina aavahaki nahina aavahariki. Ni-niki hida akadivarani. Akadivarani hiki ida hojai Deua binofikia akahojaina. Akadivarani hiki jaboni ida Deus ava'i-ra najahajahavini, Deus ava'i-ra khai ni'avini. Ma'onahai Jahaki haria kajoamoravini hiki hida arihojana. Nimania hida ija'ari kamahi Deua bivaka'da'diki.

¹⁸Deua khai bini'aki ida ija'ari Cristo kabadani nikia kabadaniki. Ija'ari vahoariha khai vani'aki jaboni ida kidibadani.

¹⁹Hari. Hojai haria kakodiakia akahojaiva mahija ariabono akanava'ijahajahakhamavini. Hojai niki haria kakodiavini hiki jaboni ida ariabono akanadanokhamavini ajari'darina.

²⁰Bada niki ada Deus ija'ari va'ini bodinia. Hari'a Deus kabadani-ra najahari hoariha kania, 'bai ija'ari kakaaji hiki-ra ihavinia. Havahani kaba'i ida 'bai hahavi, ni-asohiki ida ija'ari-ra okaboroborovini badani asohirikia kabadanini, 'bai kidikaaji hiki-ra ohavinia.

²¹Akadibadania bikaborohi ida arigamina badani asohiriki-ra nabadanivini; jahaki ida bada ani'avini akajonivini. Akajoniva ida 'bai kaaji hiki-ra arihavini, vinho-ra a'avivini jaboni mahija arigamina-ra akabororavini, badani asohiriki-ra nabadaniria kaimoni.

²²Avanahoja'a bana ida avakadiva'ibodivarani nahina asohini-ra avakajari'daravini mahija a'onivani ka'oa Deus khama avarigavini. Vahoariha ni-avigaki. Ija'ari va'ini kaabanahahania biva'ahahi ida kaaji-ra kava'ipahinivini; khaii nihi ida ija'ari.

²³Ija'ari va'ini-ra kosakhamaki ida 'bai kaaji hini kaaji hirini, kidimoni hini ni-asohiki bihavini. Bihavini asohini bikajari'davini mani ida bihavini asohirini Deua bikahivini hija. Akajari'davini oadani ida badani hana hinia akabadanina asohini akadimoni, ni-asohiki ida bada ani'avini.

Hoariha-ra khai ni'ava ida akadihojai jahaki

15 ¹Harivani Cristo-ra avakajokadanokiki hari. Avakajokajahakivini mani ida vahoariha Cristo kania avajahamisiriki-ra va'ora aakodiavini-ra najahaja. Ni-asohiki ida nahina-ra anofivinia akabadaniha'oadahana. ²Jahaki ida arigamina binofikia akabadanina jaboni, anadanoja kaimoni ida Cristo-ra vakajokavini, khai bini'aja kaimoni jaboni ida akajoamoravini.

³Cristo jaboni ni-abono-ra kagathogathohiki badani binofikia. Bada bini'aki ida badani Deua binofiki. Hojaki ida Cristo athi Deus athi kapapirania:

“Kodiabi'i,
ija'ari varani jaharikia
ira vakanavaranihavini vani fori hija
ida hora vakanavaranihavini jaboni.”

Nihi ida athi. ⁴Haria ka'ojomo'iki kaimoni ida athii hahavi ija'aria binajiri'bo'da'iki Deus athi kapapirania. Haria ka'ojomo'iki ida khaii akhanina akava'ipahiniravinia. Deus athi kapapirani

jiriki haria nadanovini akava'ipahiniria kaimoni ida anokhavini.
⁵Deus vania binadanoja ida ija'ari binokhahaha'oadahavini
 bikava'ipahiniria kaimoni. Binadanoki jaboni ida ija'ari khaii nini.
 Deu-ra okanikhariavini hiki ida a'onira kakodiavini ija'ari hoarani
 kava'ibodivarani fori hija kaimoni ida avakadiva'ibodivarani
 afohanana, avakabanafoja kaimoni ida Jesus Cristo kahojai.

⁶Oniani ida avahihavini Deus jahana-ra khai avani'avini hija.
 Khai avani'ajabanaki ada akadika'da'di Jesus Cristo kaabi'i athii
 hoarani fori hikia. Nimanian hida onofiki avakadiania.

Judeus kaija'ari vihiriki vakadimoni ida Jesus monina jahaki

⁷Cristo a'onira kapoari'avini vani avaabononi vaakapoarikhama
 bana mahija ija'ari Deus jahana, danona, ogahana-ra khai
 vani'avini. ⁸A'onira onanamithavini hiki: Cristo kha'ina judeus
 kaija'ari vakadiania va'ora kakodiara kaimoni, va'ora nanokiahivini
 hiki ida Deus va'ora nava'iponi'imarineravini. Oniania Deua
 bada bini'a'iki ida varani akadija'ari va'oaniaro miro'a-ra va'ora
 nava'isohijoravini hi'iki, hi'adani Abraão kohana, Isaque kohana,
 Jacó kohana vihiki.

⁹Cristo kha'ina judeus kaija'ari vakadiania judeus kaija'ari
 vihirikia khai vani'aja kaimoni ida Deus va'ora va'adivini jaboni.
 Hojaki hida athii Deus athi kapapirania:

“Vara ovani'aki bana ida
 kadahojai jahaki
 judeus kaija'ari vihiriki
 vakadiania.
 Oahiaki bana ho jaboni.
 Kodimoro kaathi hiki hida ijahaka'oni.”

¹⁰Hojaki hida athii hoariha jaboni:

“A'onivani judeus kaija'ari avihiriki,
 khai vakhani'a bana judeus kaija'ari
 vakadiania.

Deus va'ora nagathogatho'bo'da'iki adani.”

¹¹Hojaki ida athii hoariha:

“A'onivani judeus kaija'ari avihiriki,
 khai vani'a bana ida Deus jahana.
 Arabo hahavi kaija'arini,
 khai vakhanikaraho jaboni bana.”

¹²Isaías kohana vara bivani'ajora'iki ada Cristo jaboni:

“Khaki bana ada Jessé kahanodi namitharonisiagaki.

Deua bikaronaki bana ada,

va'ora vaka'da'dira

kaimoni adani judeus

kaija'ari vihiriki.

Vavakajokaki bana ada va'ora kajoamorara kaimoni.”

Niha ada Isaías kohana.

¹³Deu-ra okanikhariavini hiki ida a'onira kakodiavini mahija a'onira kaibavijahahivini hiki-ra avanokhahaha'oadahavini. Onofiki ida Deu-ra avavakajokavini, avagathanija kaimoni ida va'i khaii nini, va'i jahajahani hiki, oniani ida Ma'onahai Jahaki danona avakadiviahankhai-ra ana'ba'divini hija bana.

Ofinirina vani Pauloa vara bivani'ia hida papira athini

¹⁴Oigamina, a'onira okava'ibodivaranivini vani oabono oni'aja: Jahaki ida vakadihojai, vakadi'ogahai hiki. Avigajahakiki ida hojai Deua binofikia vakabadanina. Avigaki jaboni ida vaabono vakanava'isohikhamavini. Nimania hida a'onira okava'ibodivaranivini.

¹⁵Oofinirina vani onajirija hida oathi kapapirani, a'onira onava'isohivini hiki hida varani ipohiki, avakava'ihokija kaimoni. Deus hora nagathogatho'avini mani ida oofinirina a'onira onava'isohivini hija.

¹⁶Deus hora nagathogathovini hi'iki Jesus Cristo kahonai abono ohina, va'ora oakodiara kaimoni adani judeus kaija'ari vihiriki. Kodibadani hiki ida sasidotxi kabadani fori hiki, va'ora okanamonivini hiki ida Deus monina jahaki. Onofiki ida Deu-ra ono'avini vihina Deus khaii nina va'ora kapoarivini. Ma'onahai Jahaki va'ora aniki adani judeus kaija'ari vihiriki, binajahaki ida vakadimahi, Deus kaija'ari vihika'oara kaimoni.

¹⁷Jesus Cristo kania oakaramisina mani ida Deus kabadania okabadanina-ra khai oni'akarahovini hija. ¹⁸⁻¹⁹Oipahihirina vani vara ovani'aja hida niha ninini Cristo hora kakodia'avini afojahaki bada oni'ina kidimoni. Ogahaia hora no'avini mani ida judeus kaija'ari vihiriki Deus athi-ra vanaabavinia va'ora oakodiavini hija. Kodivarania okavarani'ina, badania okabadani'ina jaboni, badani ija'ari-ra nava'ibodivaran'i'ikia okabadani'ina jaboni,

Ma'onahai Jahakia bada bini'a'iki ida kidibadani danoki jaboni, oniani ida judeus kaija'ari vihiriki Deus athi-ra vanaabavini hija. Oa'aadahaonina kama'dani Jerusaléa. Anokhomini Ilíria kaarabonia. Oa'aadahaonina oadani ibavi hahavia okaikahi'ina, vara ovani'a'iki ida Cristo monina jahaki hahavi.

²⁰Onofivini arafiaki ida Cristo varani hina jahaki-ra onamonivini ija'ari Cristo monina-ra vakamitha'iariki vakadiania. Vahoariha avavaadahaoniki ida Cristo monina ibavi ipohikia. Cristo monina-ra vakamitha'iki vakadiania ookhana-ra onofirihi.

²¹Hojaki hida athi Deus athi kapapirania:

“Ija'ari varani-ra mitha
vani'a'iarikia
vakamithaki bana ida
varani hina.

Ija'ari varani-ra vakamitha'iarikia
avigaki bana ada.”

Pauloa binofiki ida Roma sidajia okhana

²²Hari. Onofibakhiaki ida avakadiania ovaa'ahahana. Onofivini kaba'i ni-oakaaboka'iaki kaho. ²³⁻²⁴Hari. A'diahi'ihi ida kodiadahai Cristo monina-ra oanamonionivini. Badara ipohikia a'onira onavanavanahavini-ra onofi'iki ho. Oahoroa'ina mani ida avakadiania ookhajorakina-ra okava'ibodivaranivini hija. Espanha kaaraboni maina-ra oanikhahaki bana ho. Avavahojaki kania oradahana vani onofija ida a'onira onavanavanahavini. Onofiki ida masiko ipohiriki avakadiania a'onira onavaa'ahavini naothinia onofiki bana ida hora avakakodiavini Espanha kaarabonia okaikahina.

²⁵Hari. A'onira onavanavanahavini viahania Jerusalém sidajia ookhaki ho, jiniroa va'ora oakavikhara kaimoni adani Deus kaija'ari. ²⁶Cristo kaija'ari Macedônia vahojaki, vahoariha Grécia kaarabonia vahojaki jaboni vaabono vakanava'isohikhamavini hi'iki ida vakadijiniro pitahani-ra vakaronavini, va'ora vakanava'igara kaimoni adani Deus kaija'ari vakanahinariki Jerusaléa vahojaki.

²⁷Va'oaniani oa vaabono vakanava'isohikhama'aha, ni-ija'ari va'ora nava'isohifiahaki jiniro-ra vakaronavinia. Asohiki ida vakadinahina va'ora vakajoamoravini adani judeus

kaija'ari vakanahinariki. Judeus kaija'ari va'oaniaro miro'a varavinafiavini fori hiki ida nahina jahaki Deus va'ora kajoamoravini hi'iki judeus kaija'ari vihiriki vakadiania. Oniania, jahaki ida judeus kaija'ari vihiriki vakadinahina pa'itxi vavahojakira varavinavini judeus kaija'ari vakadiania. ²⁸Jerusalém sidajia okaikahina oarakhaki bana ida jiniro hahavi vahoariha va'ora vakajoronihivini hi'iki. A'diahini naothinia ida kodibadani, Espanha kaaraboni maina-ra oanikhahaki bana ho. Ookhana kaba'i, a'onira onavanavanahaki bana ho. ²⁹Avakadiania okaikahina vani oogaki ida Cristo hora kakodijahakivini a'onira kajoamorajahakivini.

³⁰Oigamina, onofiki ida hora iakodiavini Deu-ra akanikhariajabanavini. Akadika'da'di Jesus Cristo-ra avakajokavini vani Ma'onahai Jahaki haria kakodijaja boni ariabono akanakaidivakhamavini, oniani ida Deus hora akadava'avini-ra avakanikhariavini-ra onofivini hija. ³¹Deu-ra vakanikharia bana mahija Judéia kaarabonia oa'aadahaonina Cristo-ra vanofiriki hora vanajahariharrivini, oa'aihotaja kaimoni. Deu-ra vakanikharia jaboni bana mahija Deus kaija'ari Jerusaléa vahojaki kodikajoamorahi-ra vagathanivini khai vakhanina.

³²Oniaro naothinia Deua binofihida avakadiania okaikahina; okaikahihi. Ji'biniki fori hiki ida ova'i bodinia khai onina. Ova'ahahi ida avakadiania khai onina oabono oanakoivini jaboni. ³³Deua binakama'daki ida va'i jahajahani ava'i bodinia. Onofiki ada Deus avakadiania hojana. Niania hida anofiki.

Paulo va'ora ka'ivanitiki adani igamina

16 ¹Vara a'onira oni'avini hiki ida arigamina Febe oniki. Vakajokavahaki ida. Biakodiaki ida Jesus Cristo kaija'ari Cencreia vajoroniki-ra va'ora akadava'avini. ²Vagathanijahaki bana. Jesus kaija'ari ida. Jahaki ida Jesus kaija'ari vaabono vaagathanikhamajahakivini. Nahina-ra kainamohi, vano'a bana mahija avakajoamoravini. Kidihojai afobakhia ida ija'ari-ra kajoamoravini, avakadiva'ahi hihi, kodiva'ahi hihi jaboni.

³Va'ora oka'ivanitiki va'oani arigamina Priscila, Áquila vihiki. Jesus Cristo kabadania akabadanina, hora vavaipohiha'iki adani. ⁴Vapohimajakamariki adani hora vaakodiavinia. Jahaki ida hora vaakodiavini. Jesus kaija'ari ibavi ipohikia

- vajoronibakhiana khai vani'aki ida vakadihojai jaboni. Judeus kaija'ari vihiriki jaboni khai va'ora vani'aki adani Áquila.
- 5 Va'ora aka'ivanitiki va'oani Jesus kaija'ari vajoronibakhiaki Áquila vagorana.
- Oka'ivanitiki jaboni ada kodiva'ahi Epenêto oniki. Ovari miro'a Ásia kaarabonia hoja'iki ada Cristo-ra vakaijoka'avini.
- 6 Oka'ivanitiki jaboni ida Maria. Karaho ida kidibadani a'onira kakodiavini.
- 7 Va'ora oka'ivanitiki jaboni adani Andrônico, Júnias vihiki. Judeus kaija'ari adani. Cadeia ohojana kari vahojaki adani jaboni. Jesus athi avavaadahaoniva abono va'ora avigajahakiki adani. Jesus Cristo-ra ovakaijokavini viahania va'oaniaro miro'a Jesus kaija'ari vihi'iki adani.
- 8 Oka'ivanitiki ada Ampliáto. Kodiva'ahi ada. Onakaidivaki ada oigamina.
- 9 Oka'ivanitiki ada Urbano. Cristo kabadania akabadanijabanaki hari. Oka'ivanitiki jaboni ada kodiva'ahi jahaki Estáquis oniki.
- 10 Oka'ivanitiki jaboni ada Apeles. Jahariharena kaba'i, ni-bikava'ipahinipa'itxiriha ada Cristo.
- Va'ora oka'ivanitiki jaboni va'oani Aristóbulo gorana vahojaki.
- 11 Oka'ivanitiki ada Herodião. Judeus kaija'ari hari. Va'ora oka'ivanitiki va'oani oigamina Narciso gorana vahojaki.
- 12 Va'ora oka'ivanitiki jaboni va'oani Trifena, Trifosa vihiki. Cristo kabadania vakabadaniki adani gamo.
- Oka'ivanitiki jaboni ida kodiva'ahi onakaidivaki Pérsida oniki. Karaho ida kidibadani Cristo kaimoni.
- 13 Va'ora oka'ivanitiki va'oani Rufo, kidiambia khama. Jahaki ida badani Rufo bada bini'abakhiaki Cristo kaimoni. Kidiambia hora naibavijajahakiki'iki kidisai fori ohina.
- 14 Va'ora oka'ivanitiki va'oani Asíncrito, Flegonte, Hermes, Pátrobas, Hermas, oigamina vahoariha vakadiania vahojaki.
- 15 Va'ora oka'ivanitiki va'oani Filólogo, Júlia vihiki, Nereu, kidiadia khama.
- Va'ora oka'ivanitiki jaboni va'oani Olimpas, Deus kaija'ari hahavi vakadiania vahojaki.
- 16 Avaabononi avakaka'ivanitikhamavini avaabononi vananokiahivinihi bana ida avaabononi avakanakaidivakhamajahakivini bana.

A'onira vaka'ivanitiki adani Jesus kaija'ari ibavi hahavia avajoronioniki.

Paulo va'ora nava'isohiki adani

¹⁷Oigamina, a'onira bana onava'isohivini hiki ida avaabononi avarakava'igairivini bana. Hari'a vanaipohi bana ida ija'ari ija'ari vahoariha-ra va'ora kanapitakhamaki, vaabono avakanaathidanoararikhamara kaimoni. Hari'a vanaipohi bana ida ija'ari ija'ari vahoariha Jesu-ra vavakaijokavini-ra nadabaki. Hari'a vanaipohi bana ida ija'ari akad'i'ojomo'ihi athini avakamithabakhiaki-ra kanavaranihaki varani jaharikia. ¹⁸Hari. Hiva'oani ija'ari a'onira okaabanivini vihi'iki ni-Cristo kabadania vakabadaniki. Vakava'ibodivaraniki ida nahina vahaki vahariki kaimoni. Vakadivaraniki kamithavahani jahaki vanivaha. Vajahana-ra vakahi'imarini adani vahoariha vava'i-ra vavajahara kaimoni. Vakhanina vani vava'i-ra vanakidakidara adani ija'ari avigahariki.

¹⁹Ija'ari vaipohiki varani avihini-ra vakamithabakhiaki, avakava'ipahinipa'itxiravini ida Cristo athi-ra avanaabavini, oniani ida avakadihojai khai hora ni'avini hija. Onofiki ida hojai jahaki ogava abono avihini. Onofiki jaboni ida hojai asohiriki ogariva abono avihini.

²⁰Deua binakama'daki ida va'i jahajahani ava'i bodinia. Jorakia bana Deua biana'boroki ada Satanás ava'damani kanabo'ania. Onofiki ida akadika'da'di Jesus a'onira kajoamorabakhiavini.

²¹A'onira ka'ivanitiki hada oipohina Timóteo. A'onira vaka'ivanitiki hadani Lúcio, Jasão, Sosípatro, judeus kaija'ari hora vavaipohiki hadani.

²²Hovani Tércio oniki onajiri'ia hida Paulo athi vara bivani'a'iki. A'onira oka'ivanitiki ho jaboni.

²³Gaio a'onira ka'ivanitiki a'oni. Gaio gorana oibaviki ho. Jesus Cristo kaija'ari vavajoroniki jaboni hida gorana. A'onira vaka'ivanitiki hadani Erasto, arigamina Quarto khama. Erasto kabadani hiki ida sidaji kajinironi-ra akadava'avini.

²⁴Onofiki ida akadika'da'di Jesus Cristo a'onira kajoamoravini. Nimanía hida anofiki.

Pauloa khai bini'aki ada Deus

²⁵Khai ani'ava ida Deus jahana, danona, ogahana, vagana hiki. Nimanía hida moni jahaki kavaraníhi vara ovani'abakhia'iki.

Jesus Cristo varani hina ida moni jahaki. Deua bikaabokaki ida avajari'darini-ra nakaravini. Deua bianigahivini hi'iki ida athi ka'oa hini ija'aria avigariki. Badara îpohikia ogavaharihi ida moni jahaki.

²⁶Hari maha. Deus athi namoniva abonoa vanajiribakhia'iki ida moni jahaki kavaranihi, oniani ida ija'ari vâipohikia avigavini hi'ia. Deus hojahaha'oadahakia bivahonariahi'iki ida moni jahaki arabo hahavi kaija'arinia avigavini, vakajari'darara kaimoni ada Cristo, athi vanaabara kaimoni jaboni.

²⁷Hoarana ada Deus. Ovani oa biogahahavija ida nahina hahavi niha ninini, nahina kaimoni hini. Jesus Cristo haria kajoamoravini vani akanamasiviha'oadahara ada Deus. Khai ani'ahaha'oadahava ida jahana, danona, vagana, ogahana hiki mahi anokhomirikia. Nimanian hida Deua binofiki.